

Tito - naša sedanjost in prihodnost

V dnevih, ko vzbrsti vsako drevo, ko vzbudijo sokovi življenja vsako bilko, ko se začnejo odpirati najlepši spomladanski cvetovi, takrat praznujemo v naši domovini dva najpomembnejša praznika — 27. april, Dan ustanovitve Osvobodilne fronte in 1. maj — naš največji delavski praznik. Tudi letos sta praznika povezana s še enim simbolom skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti — s Štafeto mladosti, ki letos prinaša še posebne želje za ozdravitev našega ljubljenelega tovariša Tita.

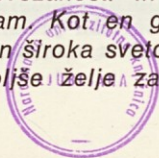
Slovensko ljudstvo je lahko posebej ponosno na svoj praznik, na dan, ko so v Vidmarjevi vili v Ljubljani ustanovili napredni komunisti Osvobodilno fronto, kar je edinstveni dogodek v zaslužnjeni Evropi. Stara Jugoslavija je propadla, komaj nekaj dni po tistem pa so bili že postavljeni novi temelji nove Jugoslavije. S ponosno dvignjeno glavo se spominjamo tega pomembnega mejnika v naši revoluciji.

1. maj — Praznik dela, najlepši praznik vseh prizadevnih delavcev. Delavstvo si ga je moralo priboriti s krvjo, zato se še bolj zavedamo njegove vrednosti. Izkoriščevalci so videli v delavcu le številko, delovno silo brez imena. Delavec se je moral dolga desetletja boriti za svoje osnovne pravice. Šele v našem samoupravnem socialističnem sistemu je dobil vse pravice, ki mu pripadajo. Šele v novi Jugoslaviji lahko delavec popolnoma razpolaga z rezultati svojega dela. Lepšega si ne moremo želei.

Vse to smo dosegli pod vodstvom tovariša Tita, pri katerem se v zadnjih mesecih vsak dan mudijo naše misli. Tudi štafeta, ki veže mlada srca vse Jugoslavije, je simboličen izraz naše povezanosti in predanosti Titovim idejam. Kot njen glas mu vsa Jugoslavija in široka svetovna javnost izreka najboljšo željo za ozdravitev.

Tito je naša sedanjost in ustvarjalna prihodnost. Prav oba velika praznika nas spodbujata, da bomo vedno ostali ponosni Titov rod, popolnoma predani njegovim mislim in delu, hkrati pa nas tudi obvezujeta,

da bomo dali družbi vse tisto, kar ji resnično lahko prispevamo. Samo Socialistična federativna republika Jugoslavija, zgrajena na Titovih temeljih, je naša trdna in trajna samoupravna socialistična skupnost.

Rdeči prapor — zastava delavskih pravic in svobodne odločitve

Prvi maj gre marsikdaj prehitro mimo. Premalo se zavedamo pomembnosti tega velikega praznika, ki ga danes lahko praznujemo sproščeno, svobodno z vsemi pravicami, ki lahko pripadajo delavcu-ustvarjalcu. Večkrat niti ne pomislimo, da so med nami še vedno ljudje, ki so se morali boriti za najosnovnejše rezultate svojega dela, za minimalno plačilo. Nekateri od teh delavcev so že v pokoju, nekaj pa jih je tudi še med nami. Mogoče bi bilo zelo primerno, če bi ob takšnih praznikih starejši delavci povedali mlajšim nekaj besed o preteklosti, ko je delavec pomenil zelo malo ali skoraj nič.

Še včeraj je delavec prido delal, dan za dnem, za majhno plačo, potem pa se je delodajalec na lepem spomnil, da lahko dobi cenejšo delovno silo in delavec je bil brez vzroka na cesti. Če si bil še tako dober delavec, te je lahko vsaka beseda, ki si jo spregovoril proti delodajalcu, čeprav si imel prav, spravila ob kruh. Lahko pa se ti je pripetilo, da si moral ostati doma, tudi popolnoma brez vzroka, četudi si bil drugače zelo priden, delaven in vesten.

Večkrat beremo in poslušamo o teh polpreteklih dogodkih in zdi se nam skoraj nemogoče, da se je kaj takega sploh lahko dogajalo. Postavljamo se ob strani in trkamo na prsi, češ, to je pa moja pravica. Da, delavec ima danes veliko pravic, pri tem pa ne smemo pozabiti, da vse pravice izvirajo iz dolžnosti. Pravice, pridobljene v preteklih desetletjih, so bile zgrajene na poštenih temeljih, z žuljavimi rokami in največkrat s krvjo.

Pred našim največjim delavskim praznikom smo obiskali Martina Tivadarja, Andreja Koželja in Tončko Jerman. Vsi trije so že v pokoju, vendar se še dobro spominjajo predvojnega delovanja delavcev. Ustavili se bomo tudi ob pomembnem dogodku za vso kamniško delavsko gibanje — štrajku v Remčevi tovarni, torej v naši delovni organizaciji, in ob praznovanjih prvega maja pred mnogimi leti.

Letos bomo kot vedno ob prvem maju pohiteli v Kamniško Bistrico, zaradi praznika in malo zaradi družine. Nekdaj pa so bila takšna praznovanja prepovedana. Če se je zbralo več ljudi, so bili takoj prisotni žandarji, ki so delavce nagnali. A vendar so imeli delavci Remčeve tovarne in tudi drugih kamniških podjetij že kmalu po 1. svetovni vojni toliko samozavesti, da so hoteli svoj praznik na vsak način proslaviti. Niso se bali niti groženj niti pušk niti odpustov z dela. Ob tem lahko samo skromno primerjamo, kako brezskrbno, včasih celo neodgovorno gremo zdaj v Kamniško Bistrico.

Martin Tivadar nam je pripovedoval, da so Remčevi delavci, med katerimi je bil tudi sam, že kmalu po prvi svetovni vojni razobesili rdeči prapor. Prišla je tudi godba in nasploh je bilo navdse slovesno. Delavci so z rdečo zastavo simbolizirali svoj odpor do škrtih

delodajalcev. Pod svojo borbeno zastavo so začeli iskati pravice.

Trnova pot delavcev se je vzpenjala in padala vseskozi med obema vojnama. Remec je, kadar se mu je zahotelo, znižal plače. Pri tem ni šlo za nekaj odstotkov znižanja, ampak kar za 35 % in pozneje celo za 50 %. Ker delavcem ni hotel izplačevati vsega osebnega dohodka, je pod pretezo »hranilnega sklada« zadržal del denarja, češ, da ga bodo delavci dobili pozneje. Sam pa je denar hotel ilegalno pretihotapiti v Švico. Toda krepko se je uštel, saj ga je izdal lastni šofer, kateremu ni naklonil niti dobrega prenočišča in običajnega kosila, čeprav je bilo v gumah čez 12 milijonov, kar je bilo za tiste čase ogromno denarja. Po neuspelem tihotapljenju je Remec brez milosti znižal plače vsem delavcem za 28 %.

Prav na 1. maja 1934. leta je Remec ponovno znižal plače, tokrat kar za polovico. Kot sta nam pripovedovala Andrej Koželj in Tončka Jerman, je Remec rekel delavcem, da je veliko boljše, če nekaj zaslužijo, kakor pa čisto nič. Če bo zaslužek premajhen za njih, pa naj grejo delat h kmetom. Ker je bil že takrat t. i. deljen čas, je bil popoldanski oz. večerni zaslužek seveda nemogoč. Naj ilustriramo takratni zaslužek s primerjavo. Delavec je lahko kupil kolo za dvojni mesečni zaslužek, za boljše kolo pa bi moral delati tudi več mesecev. Hrana pa je bila tako draga, da so živeli več v bedi in pomanjkanju kot z malico kruha na dan. Ob

vsem tem pa je delodajalec zahteval od delavcev vedno več.

Delavci so se izkazali s svojimi organizacijami. Ob 50 % znižanju so začeli stavko, ki je trajala ves mesec. Lahko si predstavljamo, da so morali biti zelo odločni v svojih sklepih, saj so se že prej otepevali lakote, štrajk pa jih je pripeljal na rob propada, vendar kljub temu niso odnehali. Stavka je deloma uspela, saj so znižali plače le za 7 %. Če pa pomislimo, da je bilo vsako znižanje pot v še večjo bedo, je tudi 7 % znižanje pomenilo veliko poslabšanje.

Vsi trije pripovedovalci se še dobro spominjajo, da je Remec med stavko hotel dobiti druge delavce s Štajerske. Pripeljal jih je iz Poljčan in jim obljubil dobre plače. Delavci so napravili na vseh vvhodih v tovarno barikade iz hloedov. Remec je moral pod pritiskom delavcev odpeljati delavce iz Štajerske zopet nazaj, saj jim niso dovolili vstopiti v tovarno. Med štrajkom jih je obiskal tudi kamniški dekan, ki je razlagal, da je oblast od boga, kar naj bi pomenilo, naj se delavci uklonijo volji in moči mogočnega Remca. Delavci niso poslušali niti dekana, čeprav je takrat veliko pomenil. Komaj jih je pomiril, da niso zažgali Remčeve vile.

Posebno slabo so zaslužile delavke. Tem je Remec plačeval pol manj kot moškim, ne glede na to, kakšno delo so opravljale. Nenavadno je bilo tudi to, da so morali delavci, dokler so se priučevali, nositi denar v tovarno, da so se sploh lahko izučili.

Skupno delo in potem skupen izlet, kaj je lepšega od tega! Če je pri tem prisotno resnično tovarištvo, medsebojno zaupanje in skromnost, kot so jo občutili naši delavci pred nekaj desetletji, je skupno srečanje še toliko prijetnejše. Za prijetne trenutke med delavci je potrebnih dokaj malo materialnih dobrin, nujno pa je prepričanje v resnično pripadnost kolektivu in vsaj kanček pripravljenosti, da se med seboj pogovorimo in pozabimo na skrbi. Gornja fotografija je stara skoraj petindvajset let. Po nasmejanih in zadovoljnih obrazih je lahko ugotoviti, da so se Stolovci kmalu po začetku samoupravljanja po delu v tovarni in skupnih sejah tudi v naravi znali prijetno odpočiti.

Udeleženci štrajka v maju leta 1934 v Stolu so bili tudi naši upokojenci

devetdesetletni Tivadar Martin iz Duplice,

oseminšestdesetletni Andrej Koželj iz Smarce

in osemšestdesetletna Tončka Jerman iz Smarce

Med delavci je bilo že nekaj komunistov, veliko podporo pa so imeli tudi od komunistične organizacije iz Ljubljane. V letu 1938 in 1939 se je na Duplici že formirala samostojna organizacija komunistov, ki so vodili delavce v nove boje, hkrati pa so jih pripravljale na prihajajočo vojno.

Remec je bil vedno ostrejši do delavcev. Septembra leta 1934 je odpovedal službo 10 delavcem zato, ker so glasovali proti 10-urnemu delavniku. Ob tem naj še dodamo, da bi plača ostala ista, oziroma bi jo po lastni volji zniževal. Leta 1935 so delavske organizacije tudi zahtevale, da bi vse delavce pokojninsko zavarovali. Remec je odgovoril prav na 1. maja in seveda poziv delavcev kategorično odklonil.

Ko se je začela vojna, so delavci iz Remčeve tovarne med prvimi stali v partizanskih vrstah in se borili za svojo boljšo prihodnost. Mnogo med njimi se jih ni nikoli vrnilo, saj so padli za svoje ideje, za nas vse.

Martin Tivadar je obudil tudi spomine na praznovanje nekega predvojnega prvega maja, ko so dupliški delavci odšli po delavce v Titan, da bi šli skupaj praznovati v Kamniško Bistrico. Svoje delovne tovariše so razvneli s tamburicami. Kmalu pa so bili zraven tudi žandarji, ki so vse delavce razgnali. Kljub temu pa so tako eni kot drugi potem odšli praznovati svoj veliki praznik.

Napisani so samo kratki utrinki, ki so del širokega delavskega gibanja v naši tovarni. Zdi se nam, da se je dogajalo že pred mnogimi mnogimi leti, preteklo pa je komaj nekaj desetletij. Od velikega štrajka na Duplici je bilo lani petinštirideset let.

Danes vihra delavski prapor ponosno v vetru, mi pa praznujemo svoj praznik brez preprek in težav. Prav je tako, saj se človek mora oddahnuti po napornem delu. Zdi pa se, da kaj malo pomislimo na tiste delavce pred nami, ki so si morali vse to priboriti. Vsaj skromna hvaležnost se lahko porodi v naših srcih. Na zunanjo jo lahko najlaže izrazimo s pravim odnosom do dela. Tudi današnji samoupravljalci je borec za svoje pravice, seveda pa z veliko razliko, da mu teh pravic nihče ne odreka, ampak mu samodejno pripadajo. Borci pa smo v graditvi še boljših in humanejših odnosov. V polpretekli zgodovini imamo dovolj svetlih vzorov. Prav v naši delovni organizaciji je bilo delavsko gibanje najmočnejše razvito. Piknik v Kamniški Bistrici, sindikalna praznovanja, tovariška srečanja, vse to nas lahko vsaj za nekaj trenutkov povrne v čas pred nekaj desetletij nazaj. S ponosom in občudovanjem se bomo lahko še velikokrat ustavljali pri dejanjih naših delavcev, ki so se tako odločno borili za vse nas, pri tem pa niso niti najmanj sebično mislili nase.

Ciril Sivec

Srednje izobraževanje po novem

Delegati zborov skupščine SR Slovenije in skupščine izobraževalne skupnosti Slovenije so 9. aprila letos sprejeli Zakon o usmerjenem izobraževanju. Zakon zajema in ureja celo območje izobraževanja ob končani osnovnošolski obveznosti.

Uvajanje zakona o usmerjenem izobraževanju pomeni podružbljanje vzgoje in izobraževanja: Delavci, delovni ljudje in občani imajo kot uporabniki neposredno pravico in dolžnost, da načrtujejo vsebino in obseg usmerjenega izobraževanja in da v svobodni menjavi dela z izvajalci — vzgojnoizobraževalnimi organizacijami — organizirajo tisto izobraževanje, ki ga sami ne morejo izvesti.

Usmerjeno izobraževanje ne obsega le klasičnega, v šolah organiziranega izobraževanja, ampak tudi tisto, ki poteka v temeljnih organizacijah združenega dela, na delavskih univerzah, v izobraževalnih centrih in drugih organizacijah.

Združeno delo postaja tako sestavni del izobraževalnega sistema z naslednjimi pravicami in obveznostmi:

— ugotavlja in usklajuje izobraževalne potrebe na podlagi tekočih razvojnih potreb in dolgoročnih razvojnih usmeritev,

— sodeluje preko posebnih izobraževalnih skupnosti pri pripravi izobraževalnih programov in tako zagotavlja potrebne vsebine,

— zagotavlja sodelovanje pri uredničenju programov skupne vzgojnoizobraževalne osnove in pri uredničenju vzgojnoizobraževalnih programov posameznih usmeritev v nadaljevanju usmerjenega izobraževanja. Delovne organizacije bodo morale predvsem zagotoviti delovno prakso, praktični pouk, počitniško prakso, organizirati in izvajati pripravništvo, izdelati programe za usposabljanje delavcev, ki se po končani osnovnošolski obveznosti neposredno vključujejo v delo in samo usposabljanje teh delavcev.

V usmerjenem izobraževanju ni več šol, ki bodo usposabljele učence za določene poklice. Se pravi: učenci se po končani osnovni šoli ne bodo več odločali za tako ali tako šolo, ampak bodo izbirali ustrezen vzgojnoizobraževalni program. Vzgojnoizobraževalni programi so oblikovani v okviru posameznih usmeritev (usmeritev v glavnem lahko enačimo s stroko ali panogo). Trenutno imamo 47 različnih usmeritev. V vsaki usmeritvi pa bomo imeli enega ali več vzgojnoizobraževalnih programov (trenutno je vseh programov 138).

Znotraj vzgojnoizobraževalnega programa pa se bodo učenci v procesu izobraževanja izdiferencirali v posamezne smeri šolanja. Vseh smeri (od dve do štiriletnih) je v vseh programih skupaj 380.

V srednjem usmerjenem izobraževanju imamo tri vrste programov:

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

— skrajšani programi — trajajo do dveh let, zanje se lahko odločajo učenci, ki so končali osnovnošolsko obveznost;

— programi srednjega izobraževanja, ki trajajo najmanj dve leti in največ štiri leta, za te programe se lahko odločajo učenci, ki so uspešno zaključili osnovno šolo;

— nadaljevalni programi izobraževanja, ki trajajo največ dve leti in se zanje lahko odločajo delavci s končano srednjo šolo (podobni sedanjim delovodskim šolam).

Vsak vzgojnoizobraževalni program za pridobitev strokovne izobrazbe v srednjem izobraževanju ima naslednje sestavine:

— skupno vzgojnoizobrazbeno osnovo (ta je za vse programe enaka in obsega praviloma vse prvo leto in polovico učnega časa drugega leta izobraževanja ter druge vsebine splošne izobrazbe v nadaljnjih letih izobraževanja. To je splošna izobrazba za vse učence v srednjem usmerjenem izobraževanju;

— skupna strokovna znanja za vse poklice oz. skupine poklicev, za katere je predvideno izobraževanje po določenem programu;

— posebna strokovna znanja za posamezen poklic oz. za posamezno določeno skupino poklicev.

Vsak vzgojnoizobraževalni program vključuje tudi usposabljanje, ki poteka lahko kot proizvodno delo ali delovna praksa.

Skupna in posebna strokovna znanja skupaj sestavljajo v okviru vzgojnoizobraževalnega programa smer izobraževanja, ki vodi v bodoči poklic. En sam vzgojnoizobraževalni program ima največkrat več smeri različnih skupin poklicev ali posameznih poklicev različne zahtevnosti.

Praviloma srednje šole ne bodo izobraževale učencev za posamezne poklice, dela in naloge, ampak za več sorodnih poklicev nekega delovnega področja. Zato vzgojnoizobraževalni programi ne bodo temeljili na posameznih profilih poklicev. Ožjemu, konkretnemu poklicnemu usposabljanju bo namenjen predvsem čas po šoli v TOZD oz. delovni organizaciji, ko se bo absolvent šole usposabljal kot delavec-pripravnik.

Vzgojnoizobraževalni programi torej ne bodo izobraževali za poklice, ampak za začetek dela. Ne moremo več pričakovati, da bomo dobili iz šol usposobljene poklicne delavce (kot sedaj po končani učni dobi), ampak se bo usposabljanje začelo v delovni organizaciji. In tu nas čakajo še velike in odgovorne naloge.

Zakon zavezuje uporabnike in izvajalce, da začno izvajati nove vzgojnoizobraževalne programe v prvih letnikih srednjih šol s šolskim letom 1981/82 oziroma v prvem letniku višjih in visokih šol s šolskim letom 1985/86.

Letos bo predvidoma vpisovanje za vse srednje šole še po starem. Starše otrok, ki končujejo osmi razred osnovne šole obveščamo, da bomo letos še sklepali učna razmerja za uk za poklic mizarja, tapetnika in kovinarske poklice.

Alojz Švigelj

Pred razpravami o katalogu delovnih nalog

V prihodnjem mesecu bomo pričeli s predhodno obravnavo Katalogov delovnih nalog v tozdih in DSODSP. S Katalogi delovnih nalog določamo:

— delovne naloge, ki jih je potrebno opraviti za uspešno poslovanje v okviru poslovnega predmeta tozda;

— delovna opravila, operacije, postopke in aktivnosti, ki tvorijo posamezno delovno nalogo;

— načela, načine in postopke za oblikovanje in definiranje delovnih nalog;

— podatki, s katerimi je delovna naloga določena;

— organizacijske, kadrovske, tehnične, tehnološke in psihofizične pogoje in zahteve za uspešno opravljanje in za ugotovitev zahtevnosti delovnih nalog;

— načela za razporejanje delavcev za opravljanje posameznih delovnih nalog;

— načela za ugotavljanje in planiranje potrebnega števila izvajalcev za posamezno delovno nalogo.

Kot delovna naloga je v Katalogu delovnih nalog oblikovana vsebinsko zaključena celota podobnih in po zahtevnosti sličnih delovnih aktivnosti, operacij, postopkov in opravil, ki se od drugih takšnih celot razlikuje po vsebini ali vrsti dela, delovnih izkušnjah ter potrebnih fizičnih ali umskih sposobnostih in prispeva k ustvarjanju dohodka ali omogoča opravljanje drugih delovnih nalog. Delovne naloge, ki se opravljajo v več tozdih, bodo praviloma enako oblikovane v vseh tozdih.

Besedilo Kataloga delovnih nalog za vsak tozd in za DSODSP bodo določili IO tozda in DSODSP na podlagi izdelanih osnutkov in predlogov iz predhod-

dne obravnave. Tako pripravljena besedila Katalogov delovnih nalog bodo DS tozda in DSODSP kot predlog dali v javno razpravo in jih po končani javni razpravi in uskladitvi tudi sprejeli, seveda dopolnjene z usklajenimi predlogi in spremembami iz javne razprave in usklajevalnega postopka.

Da bi Kataloge delovnih nalog lahko sprejeli in uveljavili na smotrni način ter jih oblikovali tako, da bodo res ustrezna osnova, tako za organiziranje in razporejanje dela kakor tudi za ugotavljanje vrste in zahtevnosti opravljenega dela, se moramo že v predhodni obravnavi vsi zavestno in temeljito angažirati.

V predhodni obravnavi moramo ugotoviti predvsem:

— ali so v osnutku zajeta vsa dela in naloge, ki se opravljajo v delovni enoti in v tozdu, tudi tista, ki se pojavljajo le občasno;

— ali so delovne naloge ustrezno oblikovane in opisane, tako da predstavljajo po vsebini in zahtevnosti smiselno zaokroženo celoto, ki se opravlja v podobnih delovnih pogojih in da zajemajo vsa glavna in pomembna opravila;

— ali so ustrezno določene pristojnosti in odgovornosti pri posameznih delovnih nalogah;

— ali so za vsako delovno nalogo ustrezno določena stopnja in smer potrebnih strokovnih znanj, potrebna funkcionalna znanja in potrebne delovne izkušnje pri takih ali podobnih delih;

— ali so ustrezno zajeti tudi delovni pogoji in napor pri delu, tako da je ocena zahtevnosti delovne naloge ustre-

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MESEC MAREC 1980

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

BELINA Cvetka, NK delavka, PE-8
BENKOVIĆ Marija, NK delavka, PE-8
HUMAR Jožef, gimn. maturant, odpr. skl. iz JLA

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

LAH Ferdinand, dipl. ing. lesarstva, pripravnik

V TOZDU KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

HOMAR Alojz, NK delavec, PE-5, iz JLA
TRŠINAR Jože, NK delavec, PE-5

V TOZDU KOSOVNO IN PLOSKOVNO POHIŠTVO

MATEJEVIČ Malina, NK delavka

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

BERLEC Maks, KV obratni električar

V TOZDU PRODAJA

RECKO Ana, pom. admin. predstavništvo Celje

Delovno razmerje so prenehali:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

LANIŠEK Antonija, PK delavka, PE-7, starostno upokojena
BARTOLJ Metod, PK mizar, PE-4
JUHANT Angela, NK delavka, PE-8, starostno upokojena

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

PESTOTNIK Majda, NK delavka
SLAPAR Miro, NK delavec
ŠMIGIČ Laposava, gimn. maturant

V TOZDU KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

ŽAVBI Nada, NK delavka, PE-5
JANEŽIČ Franci, NK delavec, PE-5
ERMIC Jusuf, NK delavec, PE-3

V TOZDU PRODAJA

SAVIČ-BOGATAJ Dubravka, dipl. ing. arh.

V DSSS

PURNAT Jožefa, NK delavka
Kadrovski oddelek

zna v primerjavi z drugimi delovnimi nalogami v delovni enoti in tozdu.

To bomo lahko ugotovili samo, če bomo osnutek temeljito proučili ter objektivno obravnavali in upoštevali ne samo svoje delo, ampak tudi delo vseh delavcev v tozdih in DO. Prizadevati si moramo, da bomo svoje predloge objektivno utemeljili in obrazložili, saj bomo le tako lahko o pravilnosti svojega stališča prepričali delavce v drugih delovnih enotah in svoja stališča uskladili z drugimi. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi v razpravi prevladala pavšalna, neobjektivna in neargumentirana mnenja, površne ocene in sebični interesi posameznikov ali posameznih skupin. Predloge v predhodni obravnavi in v javni razpravi daje vsak delavec, sprejema pa jih delovna oz. sindikalna skupina v javni razpravi.

Na podlagi razprav v predhodni obravnavi bodo vodje delovnih enot oblikovali naslednje predloge:

a) Predlog za črtanje posameznih delovnih nalog. Ta vsebuje:

— naziv in šifro delovne naloge iz osnutka in
— razlog črtanja.

b) Predlog za dopolnitev opisa posameznih delovnih nalog. Ta vsebuje:

— naziv in šifro delovne naloge iz osnutka,

— besedilo dopolnitve,
— potrebne spremembe drugih elementov delovne naloge zaradi te dopolnitve (sprememba potrebnih znanj, delovnih izkušenj, pristojnosti, odgovornosti, ocene, zahtevnosti itd.),
— razlog dopolnitve.

c) Predlog za oblikovanje dodatne delovne naloge. Ta vsebuje:

— opis opravil, pristojnosti, odgovornosti,
— potrebna strokovna in funkcionalna znanja ter delovne izkušnje,
— opis obremenitev in delovnih pogojev,

— predlog ocene zahtevnosti,
— utemeljitev predloga.

d) Predlog za združitve več delovnih nalog v eno. Ta vsebuje:

— nazive in šifre delovnih nalog, ki jih je potrebno združiti,
— potrebne spremembe drugih elementov naloge zaradi te združitve,
— utemeljitev predloga.

e) Predlog za spremembo ocene zahtevnosti. Ta vsebuje:

— naziv in šifro delovne naloge,
— predlog nove ocene zahtevnosti,
— navedbo napačno ocenjenih elementov,

— naziv in šifro vsaj dveh enako, bolj ali manj zahtevnih delovnih nalog, s katerimi se primerja zahtevnost naloge,

— druga pomembna dejstva, ki utemeljujejo predlog.

S tako pripravljenimi predlogi bomo omogočili hitrejšo in uspešnejšo delo tako službi, ki bo izdelala dopolnitve osnutka, kakor tudi IO in DS tozdz, ki bodo osnutek in dopolnitve obravnavali oz. sprejemali Katalog po končani javni razpravi.

Po končani predhodni obravnavi bodo IO tozdz in DSODSP na podlagi predlogov iz predhodne obravnave določil dopolnjeni predlog Katalogov delovnih nalog in ga predložili DS tozdz, IO sindikata in Komisiji za vrednotenje zahtevnosti dela.

DS TOZD in DSODSP bodo ta predlog obravnavali in ga dali v javno razpravo ter določili termine za začetek in konec javne razprave.

IO sindikata tozda bo izoblikoval mnenje sindikata o predlogu in ga posredoval DS tozda in Komisij za vrednotenje zahtevnosti dela do začetka javne razprave.

Javna razprava bo potekala kot organizirana študijska obravnava v delovnih ali sindikalnih skupinah. Vodi jo sindikat, o njenem poteku pa se za vsako skupino vodi zapisnik. V javni razpravi moramo sprejeti sklepe o ustreznosti predloga Kataloga in eventualne predloge za dopolnitve in spremembe. Te moramo oblikovati enako kot v predhodni obravnavi. Če bodo na posameznih skupinah ali v posameznih tozdih sprejeti nasprotujoči si predlogi, bosta IO DO in Komisija za vrednotenje zahtevnosti dela izvedla usklajevalni postopek.

Usklajevalni predlog Kataloga bodo, skupaj s sprejetimi in nesprejetimi predlogi iz javne razprave, obravnavali DS tozda in DSODSP in sprejeli dokončno besedilo, ki bo v veljavi 8. dan po objavi.

Po uveljavitvi bo Katalog delovnih nalog tudi osnova za ugotovitev zahtevnosti dela ter za evidentiranje in obračun OD za opravljeno delo.

Spremembam, ki jih bo v oblikovanju dela uveljavil Katalog delovnih nalog, bo potrebno prilagoditi tudi tehniko evidentiranja in obračunavanja opravljenega dela. Pri tem se bodo največje spremembe pojavile pri izvršilnih režijskih delih. Večinoma se bodo tu posamezni sklopi opravil, ki so sedaj združeni v delovnih mestih, pojavili kot več delovnih nalog, ki se med seboj razlikujejo po zahtevnosti, tako zaradi razlik v potrebnih znanjih kot zaradi razlik v delovnih naporih ali delovnih pogojih. Na ta način bomo lahko ustrezneje kot do sedaj obračunali osebne dohodke po delu zlasti tistim delavcem, ki opravljajo več, po zahtevnosti različnih del, katerih delež v strukturi časa se močneje spreminja. Ker teh sprememb ni bilo mogoče ustrezno spremljati z oblikovanjem delovnih mest, so bili najbolj prizadeti tisti delavci, ki so zaradi izkazane zanesljivosti in prizadevnosti opravljali razna zahtevnejša opravila, ki v opisih delovnih mest niso bila zajeta in tako tudi niso ustrezno vplivala na oceno zahtevnosti teh delovnih mest. Ravno tako bo ustrezneje urejeno napredovanje delavcev, saj se bo opravljanje zahtevnejših del in nalog neposredno in takoj odrazilo tudi v obračunu OD. Na višino OD torej ne bo več vplivala razporeditev na delovno mesto, temveč delo, ki ga bo delavec opravil. Odbor za kadre tozdzov bo praviloma delavca razporedil na več delovnih nalog, ki skupaj tvorijo zaključeno delovno področje, OD pa se bo obračunal na osnovi evidence opravljenega dela po delovnih nalogah.

Za delavce, ki opravljajo delovne naloge vodenja (vodenje DO, vodenje tozda, vodenje sektorjev, vodenje PE in vodenje služb) ter delavce, ki so razporejeni za opravljanje samo ene delovne naloge ter opravljajo v obračunskem obdobju samo eno delovno naloge, se evidenca opravljenega dela ter

*****

OBVESTILO ZA PRAZNIK

Obveščamo vse člane kolektiva Stol in upokojene, da bo tudi letos za 1. maja v Kamniški Bistrici srečanje delavcev kamniške občine.

Kulturni program se bo pričel ob 11. uri. Podeljena bodo sindikalna priznanja — srebrni znak zveze sindikatov Slovenije zaslužnim sindikalnim delavcem.

Vsi delavci in upokojeni delovne organizacije Stol, ki se boste srečanja udeležili, lahko dvignete bone za jedajo in pijačo 1. maja od 10. ure dalje pri predstavniku sindikata Stol pred domom v Kamniški Bistrici.

Izpred tovarne Stol bo vozil poseben avtobus, urnik voženj pa bo objavljen na posebnih plakatih v tovarni.

Vabimo k čim večji udeležbi!

Sindikat

*****

obračun OD opravi tako, kot do sedaj s »Kontrolnikom«.

Ostali delavci, ki opravljajo delo po indirektni normi, evidentirajo opravljeno delo mesečno na obrazcu Evidenca dela po delovnih nalogah.

V obrazec vpisuje delavec dnevno opravljene ure po delovnih nalogah, mesečno pa ga zaključni in odda v obračun 1. dan v naslednjem mesecu tako kot ostalo obračunsko dokumentacijo. Neposredni vodja ga pregleda in overi občasno, najmanj pa enkrat mesečno. S podpisom potrjuje delavec in neposredni vodja verodostojnost vpisane porabe časa po posameznih nalogah in skupno.

Izpolnjeni obrazec je dodatna specifikacija Kontrolnika ur in s tem obračunski dokument kot ostali obračunski dokumenti. Vnašanje napačnih podatkov predstavlja hujšo kršitev delovne dolžnosti.

Po začetnem obdobju bo ERC za vsakega delavca izpisal obrazec in vanj vnesel podatke o delavcu ter nazive in šifre delovnih nalog, ki jih je delavec opravljal v preteklem mesecu. Tako bo delavec vpisoval le še dnevno porabljene ure za posamezne delovne naloge ter naziv in šifro dodatnih delovnih nalog, to je tistih, ki jih v preteklem mesecu ni opravljal, jih pa opravlja v tekočem mesecu.

V primerih nejasnosti ali spora predložita delavec in neposredni vodja primer Komisiji za vrednotenje zahtevnosti dela.

Ostali obračunski dokumenti ter način obračuna ostanejo taki kot do sedaj.

Da bo celotni sistem ustrezno funkcioniral, bomo morali sodelovati vsi, še posebej pa se bodo morali angažirati vodje delovnih enot, ki bodo morali imeti točen pregled nad tem, katera dela dejansko opravljajo posamezni delavci. Brez zavestnega sodelovanja vseh se lahko celotni sistem v kratkem času izmalici, saj je kontrola možna le s primerjavo poprečnih razmerij zahtevnosti, obračunanih po sedanjem in po novem načinu, kar pa ni popolnoma zanesljivo merilo.

Peter Jerman

Z zbora združenega dela

Zbor združenega dela Skupščine občine Kamnik je v mesecu marcu obravnaval in sklepal o naslednjih pomembnejših zadevah:

1. Sprejel je program dela Zborov Skupščine občine Kamnik za obdobje januar—julij 1980.

2. Obravnaval je poročilo o delu na področju ljudske obrambe v letu 1979 in ocenil, da je bilo delo oddelka za LO glede na opravljene obsežne naloge uspešno. Sporočilo je sprejel s tem, da je potrebno:

— nadaljevati na dograjevanju obrambnih priprav TOZD v gospodarstvu in negospodarstvu ter v interesnih skupnostih. Nosilci obrambnih priprav morajo do dogovorjenih rokov dopolniti obrambne načrte;

— spoštovati določila odloka o graditvi zaklonišč;

— nosilci preskrbe naj skupaj s poverjeništvom za trgovino in preskrbo proučijo potrebe za gradnjo skladišč, poverjeništvu samo pa naj pripravi še predlog dopolnitve blagovnih rezerv;

— pospešiti razgovore glede izgradnje bencinske črpalke v Tuhinjski dolini.

3. Obravnaval in sprejel poročilo o delu organov odkrivanja, pregona in sojenja za leto 1979, in sicer:

— Postaje milice Kamnik,
— Občinskega sodnika za prekrške,
— Temeljnega javnega tožilstva v Ljubljani,

— Temeljnega javnega pravobranilstva Ljubljana,

— Temeljnega sodišča v Ljubljani,

— Enota v Kamniku,
— Sodišče združenega dela v Ljubljani.

V zvezi s tem je sprejel še:

— zbor podpira usmeritve za nadaljnje delo organov odkrivanja, pregona in sojenja;

— družbenopolitične organizacije in društva morajo aktivno delovati na osveščanju delovnih ljudi in občanov na področju družbene samozaščite;

— temeljne organizacije in skupnosti naj okrepijo delovanje samoupravne delavske kontrole in zagotovijo učinkovito varovanje družbenega premoženja, vedno spremljajo varnostno situacijo v svoji sredini in ažurirajo varnostne načrte;

— varnosti v prometu posvetiti večjo pozornost;

— potrebno je pričeti z usposabljanjem članov samoupravne delavske kontrole v TOZD;

— ustanoviti poravnalne svete v TOZD in oživiti njihovo delo v KS;

— službo socialnega skrbstva opozoriti na problematiko mladinskega prestopništva in alkoholizma zaradi primerne ukrepanja.

4. Zbor je sprejel na znanje informacijo o programu aktivnosti ob 30-letnici delavskega samoupravljanja. Na informacijo je dala ena od delegacij pripombo, naj bi bilo letošnje praznovanje čimbolj stabilizacijsko. Drugo pripombo je posredovala naša delegacija, s katero smo predlagali, naj bi ob tej

priložnosti v tistih organizacijah združenega dela, ki letos praznujejo 30 let ustanovitve prvih delavskih svetov, pripravili razstave. V zvezi s tem je bil zbor seznanjen, da je pripravljali odbor za praznovanje že sprejel eno od aktivnosti, da bo po možnosti organiziral razstavo samoupravljanja v občini Kamnik, če bo na razpolago dovolj gradiva, sicer bi pa podobne razstave organizirali v tistih OZD, ki imajo dovolj ustreznega gradiva.

5. Zbor združenega dela je sprejel:

a) predlog odloka o dopolnitvi odloka o davku na promet nepremičnin,

b) predlog odloka o spremembi odloka o sanitarno-higienskih in drugih pogojih za priložnostno opravljanje gostinske dejavnosti zunaj gostinskega obrata ter

c) osnutek odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Kamnik, ki se daje v javno razpravo, katera naj traja do 1. 9. 1980.

Na ta osnutek so posamezne delegacije posredovale precej pripomb, med njimi tudi naša delegacija. Naša dele-

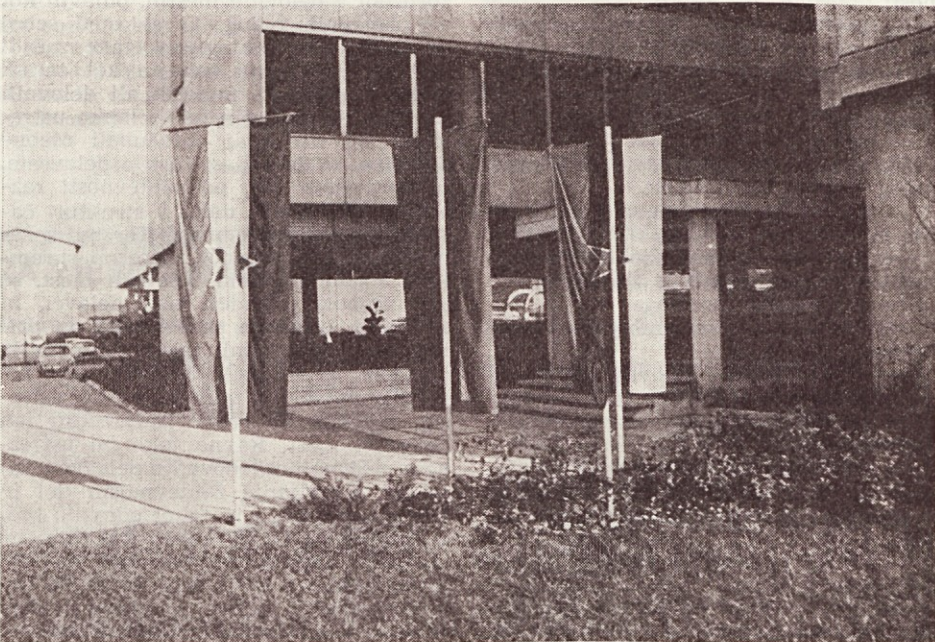
gacija je menila, da je sprememba odloka potrebna, saj obvezuje, oz. zadolžuje za plačilo le del občanov in pravnih oseb. Izredno so obremenjene delovne organizacije, kar izhaja tudi iz obrazložitve osnutka odloka. Poslovni prostori dajo kar 80,3 odst. celotne obremenitve, za našo delovno organizacijo pa to v absolutnem znesku pomeni za leto 1979 kar 1,923.693,55 dinarjev. Vsaka sprememba, ki bi imela za posledico še večjo obremenitev gospodarstva, bo imela v trenutni situaciji, ki je za vse delovne organizacije približno enaka, nevarne posledice. Iz osnutka sicer ni moč ugotoviti, kolikšno bo povečanje, vendar po naši oceni gospodarstvo ne bi moglo prenesti več kot 10%, pa še to je vprašljivo. Zato bo nujno proučiti in za javno razpravo tudi povedati, kako je predlagatelj postavil ključ za porazdelitev točk na posamezne kategorije uporabnikov stavbnega zemljišča.

Zbor združenega dela je bil seznanjen, da bodo vse posredovane pripombe upoštevane pri oblikovanju predloga odloka. Osnutek odloka bo skupaj z obrazložitvijo objavljen v Kamniškem občanu.

Ida Kočar

Misel za vse:

Vsak naj bi napravil tisto, kar je njegova dolžnost in stabilizacija bi bila tu!

V praznikih zavirajo zastave v naših naseljih, v naši tovarni. Kako prijetno je pogledati rdečo, modro in belo barvo s peterokrako zvezdo. Simbol svobode, bratstva, enakosti, neodvisnosti in prijateljstva z vsemi, ki si tega res žele. V duši čutimo, da pripadamo skupnosti, ki želi živeti v miru in z vsakim dnem ustvarjati boljše medčloveške odnose.

Nečesa pa ob prazničnih trenutkih ne smemo prezreti. Ti dnevi so tudi obracun našega dela, naše pripravljenosti koliko smo dali družbi in obveza, da nas veliko dela čaka tudi v prihodnje. Dela v proizvodnih oddelkih, v pisarnah in drugod, predvsem pa obračun s samim seboj v odnosu do tovariša. Ko bomo to vsi rešili, bodo naše zastave ob praznikih ponazarjale še vse tisto, po čemer vsi hrepenimo, to je sreča vseh, prav vsakogar.

Dvodnevni seminar sindikalistov

V petek, 11 in v soboto 12. 4., je bilo v dupliškem Kulturnem domu predavanje, namenjeno novoizvoljenim članom izvršnih odborov sindikata in predsednikom mladinske organizacije iz vseh naših tozdov in skupnih služb. Prisotni so bili tudi sindikalni delavci Gozdnega gospodarstva iz Kamnika, Menine in Arboretuma iz Volčjega potoka. Predavanje sodi v usposabljanje naših samoupravljalcev in je bilo razdeljeno na več delov.

V petek je kot prvi predaval ing. Milan Marinič iz Kamnika, ki je govoril o uresničevanju socialističnih samoupravnih odnosov. Poudaril je, da je ta tema zelo široka in zajema pregled našega razvoja po letu 1957. Temeljne naloge obravnava ustava in Zakon o združenem delu. Odnosi v naši družbi so zrcalo ljudi, ki jo sestavljajo in ugotovitev njihovega prepričanja, da je potrebno v vseh delovnih skupinah izgraditi popolno samoupravljanje. Delavec si na osnovi družbene lastnine pridobiva dohodek, s katerim zadovoljuje svoje potrebe. Odgovoren je za razvoj socialističnih odnosov v svoji sredini in doprinosu k širšemu družbenemu standardu, ki je za vse nas nujen in smo zanj vsi odgovorni, da ga izgrajujemo.

Sindikat je prvi zadolžen za našo nadaljnjo graditev. Predstavniki zveze slovenskih sindikatov so že večkrat poudarili, da ne sme ničesar obiti sindikalne dejavnosti, kar je za delavca pomembno.

O samoupravnem družbenem planiranju in gospodarjenju v združenem delu je govoril ing. Srečo Smole. Pri tem je dan osnovni poudarek na nalogah zveze sindikatov pri nadaljnjem razvijanju proizvodnih sil, krepitvi materialne osnove in aktivnem prizadevanju za gospodarsko stabilizacijo. Sistem samoupravnega družbenega planiranja temelji na učinkovitem združevanju dela in sredstev, dobro organiziranim pridobivanju skupnega prihodka, dohodka in čistega dohodka. Kar najbolj se moramo približati delitvi po vlo-

ženem delu in delovnih rezultatih. Pravilno kadrovanje, usmerjeno izobraževanje in ustrezna politika zaposlovanja bo prinesla družbi boljše uspehe in s tem krepitev materialne trdnosti in boljše plačilne sposobnosti naše družbe.

O idejnopolitični in kadrovske krepitvi zveze sindikatov, organiziranju in metodah delovanja je slušateljem predaval Davorin Gregorič, sekretar medobčinskega sveta zveze sindikatov, o nalogah sindikatov pri uresničevanju ljudske obrambe in družbene samozaščite pa Ferdo Cvetko. Naši in okoliški sindikalni delavci in mladinci so tudi tema temama z zanimanjem prisluhnili. Zbližali so se s pomembnostjo sindikalne organizacije v vsaki delovni celici, o odgovornosti sindikalnih predstavnikov kot koordinatorjev družbenega dela v tozdu in širših združenjih, kot je delovna organizacija ali več organizacij, združenih v skupne interese. Izredno pomembna je vloga sindikatov pri nadaljnjem utrjevanju ljudske obrambe in idejnem usposabljanju vseh njenih pripadnikov.

V sklepnem delu predavanj in pogovorov so bili prisotni vodje delegacij v interesne skupnosti, predsedniki delavskih svetov, sekretarji zveze komunistov in nekateri vodje služb in poslovnih enot. Razpravljali so o temeljnih usmeritvah razvoja interesnih skupnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju v občini Kamnik. Razlagalca načrtov sta bila tov. Adolf Prašnikar, vodja skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti v občini Kamnik in tov. Jože Zagorc, sekretar občinskega komiteja SZDL. Pojasnila sta zastavljene smernice za prihodnje obdobje. Ugotovljeno je bilo, da so na tem področju tudi nekateri razhajanja. Načrti, ki jih je izdelala občina, ponekod odstopajo od smernic delegacij. Te v skupščinah zagovarjajo interese svojega okolja. Jasno je, da imamo načrtov veliko, sredstev za njihovo financiranje pa precej manj. Pred dokončnimi odločitvami je

potrebno trezno presoditi, kaj smo sposobni zgraditi ob nenehni inflaciji in ne preveč rožnatem stanju v delovnih organizacijah. Te se še same bore za svoj razvoj. V razpravi je Stolov direktor Vinko Gobec poudaril, da je potrebno postaviti gospodarstvo na trdne noge. S tem bo rešeno vse nadaljnje. Ko bomo lahko zagotovili sredstva v delovnih organizacijah po urejeni preskrbi z materiali, urejenem vprašanju nabavnih in prodajnih cen, bomo lahko financirali tudi tisto, na kar moramo danes še počakati. Zato morajo delegati pošteno premisliti, za kaj bodo dvigali roko v tem obdobju. Prednost je potrebno dati otroškemu varstvu, šolstvu in usmerjenemu izobraževanju.

Ob naglo naraščajočem številu prebivalstva v Kamniku, še prav posebno pa na Duplici, se pojavlja vrsta vprašanj, ki jih bomo rešili samo z dobrim načrtovanjem in delom. Čez noč se pa vsega ne da rešiti. Novi priseljenci niso dosedaj ničesar vložili v objekte družbenega standarda v našem kraju, zato jim tudi takoj vseh dobrin ne moremo nuditi. Z zavestnim in načrtovanim vlaganjem bomo zgradili še vse tisto, kar delovni človek za delo, izobraževanje in oddih potrebuje.

Najpomembnejše za začetek tega srednjeročnega obdobja je, da se ne prenačimo pri tistih gradnjah, ki lahko še nekaj let počakajo. Z boljšim delom se da občanu v obstoječih objektih marsikaj nuditi. Za boljše počutje Kamničanov niso vedno pogoj le vidne materialne dobrine, temveč boljši in neposrednejši odnos do uporabnika. To pa, kot vemo, še vedno marsikje šepa.

Ciril Sivec

Poslovanje SOZD Uniles v letu 1979

Leto 1979 moramo v Unilesu ocenjevati kot leto vsebinsko organizacijske konsolidacije SOZD. Ze v letu 1978 smo oživel razprave o ključnih vprašanih nove vsebinske zasnove Unilesa. Vsi člani smo v 1978. letu enotno ugotavljali, da SOZD z aktivnostmi do 1978. leta ne potrebujemo, da pa obstaja potreba in interes vsakega in vseh članov, da združujemo delo in sredstva ter se organiziramo v takšno SOZD, ki bo zagotavljala uspešnost skupnega dela in nastopanja združenih organizacij, zlasti na ključnih področjih.

Ključna področja smo v samoupravnem sporazumu o združitvi DO v Uniles opredelili:

- področje planiranja in usmerjanja razvoja,
- področje kooperacij in nabave,
- področje marketinga, ekonomske propagande in skupnega nastopanja na sejmih,
- na področju zunanje trgovinske dejavnosti,
- in pri usklajevanju finančnih zadev.

Ne smemo si delati utvar, da bo vse steklo brez problemov, temveč moramo sedaj, zlasti ko smo sprejeli samoupravni sporazum o združitvi v SOZD, ko smo sprejeli druge splošne akte in ko smo izvolili nov delavski svet SOZD, še z večjo aktivnostjo usklajevati svoje akte z ustreznimi akti v SOZD. Problemi so in bodo, toda kadar gre za skupne zadeve, je naša naloga, da jih sporazumno rešujemo. Številna nesoglasja, bolje, različni interesi, izhajajo nedvomno iz položaja, v katerem se nahaja posamezna DO — članica SOZD. Veljati mora pravilo, da vedno iščemo stične točke — skupni interes, ker bomo le tako lahko v večji meri različne interese obvladovali.

V prej omenjenih področjih lahko ocenjujemo, da gradimo skupno zasnovo Unilesa, ker bodo usklajeni interesi na teh področjih postopno presegli individualne podjetniške interese v korist interesov vseh združenih DO in Unilesa kot celote.

Ekonomske kazalci poslovanja SOZD Uniles za 1979. leto so spodbudni in jih upravičeno ocenjujemo za dobre, saj smo člani Meblo Nova Gorica, Marles Maribor, Novoles Novo mesto, Stol Kamnik, Javor Pivka, Iztok Miren, Hoja Ljubljana, Krasoprema Dutovlje, Liko Vrhnika kot proizvodne organizacije in Lesnina Ljubljana kot trgovsko proizvodna organizacija ustvarili:

celotnega prihodka	18,27 milijard
32,7 odst. več kot leta 1978	
porabljenih sredstev	14,36 milijard

33,4 odst. več kot leta 1978	
dohodek	3,92 milijard
30,0 odst. več kot leta 1978	
čisti dohodek	2,62 milijard
30,1 odst. več kot leta 1978	
osebni dohodek	1,89 milijard
27,6 odst. več kot leta 1978	
del. ČD za akum.	0,42 milijard
24,9 odst. več kot leta 1978	

Neto osebni dohodek na delavca v proizvodnih DO je bil 6.568 din ali 19,3 odst. več kot leta 1978 in 7.696 din v trgovskih proizvodnih organizacijah. Izvozili smo za 1,22 milijard din oz. 19,6 odst. več kot 1978. leta.

Tako kot v naši DO, tudi v SOZD rastejo porabljena sredstva hitreje od celotnega prihodka (0,7 odst.). Glede na proizvodne delovne organizacije predstavlja naša DO

v celotnem prihodku	5. mesto
v porabljenih sredstvih	4. mesto
dohodku	5. mesto
čistem dohodku	5. mesto
masa OD	4. mesto
sklad skupne porabe	
sploš. del	4. mesto
ČD za poslovni sklad	5. mesto
ČD za akumulacijo	5. mesto
izvoz	4. mesto
in osebni dohodki	
na delavca	3. mesto za »Marlesom« in »Meblom«

Ne glede na to, da smo v SOZD namenili za akumulacijo in pospešeno amortizacijo 0,79 milijard din ali 28,7 odst. več kot leta 1978, čutimo vsi člani pomanjkanje sredstev za investicijske ambicije. Člani SOZD smo orientirani močno izvozno, kar je spodbudno glede na domače tržišče in glede na potrebo po ustvarjanju deviznih sredstev.

Menimo, da smo do sedaj dosegli največ pri skupnem nastopu nabave repromaterialov, kjer koristimo vse možne ugodnosti, ki jih sicer vsaka posamezna DO ne bi mogla. Rezultati skupnega planiranja razvoja bodo vidni šele čez določen čas. Nesporno pa nas čaka mnogo dela za večjo povezanost nastopanja na domačem trgu in pri skupnih pripravah izvoza. Prav tako bomo v srednjeročnem obdobju 1981/85 morali interesanten program za celoten SOZD v večji meri uresničevati z združevanjem sredstev.

Nedvomno bomo imeli takšen SOZD, kot ga bomo skupno oblikovali z aktivnostjo poslovnih dejavnikov, samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vseh delavcev, ki tvorimo pomembno sestavljeno organizacijo Uniles, saj je približno na 20. mestu po velikosti združenih organizacij v Jugoslaviji.

Vinko Gobec

Posebno v zadnjem času je bilo slišati precej pripomb na račun informiranja v Stolu. Tisti, ki pripravljajo informacije, pa naj bodo v obliki poročil, izvlečkov, zapisnikov, Informatorja ali Glasila in vsi drugi, ki so na raznih sestankih in zborih razlagali zastavljene načrte in vse drugo, ki je potrebno za pravilno obveščenost delavca, so se gotovo ob teh pripombah popraskali za ušesom in si rekli, da to ni povsem res. Drugi, ki jim je informiranje nasploh še vedno drugotnega pomena, so se ob takih pripombah le nasmehnili in pokimali tovarišu, češ, res je tako. Kar priznajmo, takšni smo. Če se le da, udarimo po drugem. Morda bi morali tudi sami že večkrat na tak ali drugačen način informirati sodelavce. Pri tem mislimo tudi na tiste Stolovce, ki so že desetine in več ur presedeli na sestankih in tam zastopali zgolj svoje mnenje, v sredini, iz katere so pred sestankom prišli, pa niso črhnil besedice in izoblikovali skupnega stališča. Bilo jim je tudi malo mar, kako bi morali informirati svoj delovni krog po vrnitvi s sestankov.

Informacije še vedno preveč ločujemo po tem, koliko nas stvari trenutno zanimajo. Marsikaj bi nas moralo zanimati, pa nas ne in marsikaj ni vredno piškavega oreha, pa v enem ali dveh dneh obide Stol, Duplico in na desetine okoliških vasi. Pa recite, če to ni res?

Ob pogledu na gornjo karikaturu se boste posebej opisani zopet nasmehnili, pa ima tak način informiranja vendar precej trpkega priokusa.

Na izredni seji delavskega sveta TOZD 2

Delavski svet tozda Ploskovno pohoštvo se je sestal 3. 4. 1980 na I. izredni seji in obravnaval probleme pri nabavi iverk, ki so posebno močno nastopili v letošnjem letu, še posebej pa v zadnjem mesecu.

Predsednik delavskega sveta Ivan Trdin je seznanil člane z velikimi težavami pri povečanju cen za iverke, s katerimi se srečuje delovna organizacija Stol, posebno pa tozd 2. Tozd 2 uporabljaja iverke kot glavni proizvodni material. Ker se je cena s kompenzacijo v lanskem letu dvignila najprej na 12 in nato za 37%, se je s tem močno zmanjšal naš dohodek. Proizvajalci iverk so v letošnjem januarju povečali kompenzacijo na 80%, aprila letos pa na 115% na zadržano ceno iverk v lanskem letu. To povečanje je tolikšno, da ogroža pozitivno poslovanje naše delovne organizacije, ki je cene svojih izdelkov v zadnjem letu povečala le za 8,7 odst. Letos zahtevajo kompenzacijo poleg proizvajalcev iverk še proizvajalci lesomala, dobavitelji hlodovine in drugi, ki proizvajajo lesna tvoriva. V opisanih pogojih je nemogoče delati in poleg osebnih dohodkov zagotoviti sredstva za lasten razvoj in sredstva, ki jih odvajamo družbi.

Po razlagi se je razvila široka razprava, v kateri sta tudi sodelovala glavni direktor Vinko Gobec in ing. Miloš Pristov. Potrdila sta, da so dohodkovna razmerja med proizvajalci surovin in finalisti neurejena. Prvi zagovarjajo povišanje cen s samoupravnimi sporazumi o dohodkovnih odnosih, teh pa v resnici ni in dopisi o njih služijo le za povišanje cen. Zaradi tega je stanje na trgu nemogoče. Tov. Vinko Gobec je poudaril, da se je Stol v letošnjem letu močneje orientiral na izvoz, s čimer želimo premostiti posledice začasnih

ukrepov družbe, vendar s takim povečanjem cen materialov ne moremo biti konkurenčni.

Na seji je bilo sklenjeno, da sestavimo posebno komisijo, ki bo s komisijo proizvajalca iverk uredila dohodkovne odnose, kateri morajo biti sprejemljivi za oba, 115% kompenzacijo pa je delavski svet potrdil do njihove ureditve.

Tov. Vinko Gobec je informiral delavski svet, da je dopis o omenjenih problemih poslan Splošnemu združenju »Les« v Ljubljani.

P. S.: Splošno združenje »Les« in Skupščina SRS sta podprla naš predlog, ki je obenem tudi predlog drugih slovenskih finalistov, da se uredijo medsebojni dohodkovni odnosi med proizvajalci in uporabniki lesnih tvoriv. O problematiki je informirano tudi Združenje gozdarstva in lesne industrije Jugoslavije, ki predlaga Zveznemu izvršnemu svetu, da cene izdelovalcev pohištva sprosti.

Cene finalnim izdelkom določa federacija, gozdnim sortimentom republika, prevoznim storitvam pa občina. Zaradi različnih pristojnosti organov in različnih odobrenj v zvezi in republikli je prišlo do tolikšnega neskladja. Nenormalno povečanje cen predstavlja za DO Stol dodatnih 55 milijonov din, kar je težko nadomestiti s produktivnostjo, zmanjševanjem stroškov itd. Lani smo imeli 44 milijonov din akumulacije in če organi federacije ne bodo dovolili povišanje cen oziroma jih spustili, bomo težko uresničili naše planske naloge. Prav tako je vprašljiv izvoz glede na visoke cene. Naša delovna organizacija in vsi moramo v letu 1980 storiti vse za uresničevanje stabilizacijske politike.

C. S.

V začetku aprila se je mudil v Stolu predstavnik italijanske tovarne furnirja Francierie Venete gospod Renato Tomada. Po razgovoru o prihodnjem sodelovanju z našo delovno organizacijo, v katerem sta sodelovala ing. Pristov Miloš in glavni direktor Gobec Vinko, je prejel priznanje, ki ga je naš kolektiv podelil delovnim organizacijam, s katerimi delovno sodelujemo in drugim partnerjem, ob 75-letnici obstoja. Ob predaji priznanja je tov. Vinko Gobec poudaril, da je malo tovarn zunaj naših meja, katerim smo dodelili tako priznanje. Mednje pa takoj v začetku spada Francieria Veneta, ki se je vedno trudila, da nam je pravočasno dobavila željene količine furnirja in eksotičnih vrst lesa. Njihovi delavci so se vedno trudili, da je bila kvaliteta materiala na dogovorjenem nivoju in ustreznih dimenzij. To je tudi potrdil ing. Pristov Miloš, ki ima kot predstavnik naše organizacije z njimi redne poslovne stike. Oba, ing. Pristov in tov. Gobec, sta izrazila prepričanje, da bosta Francieria Veneta in Stol tudi v bodoče dobro sodelovala.

»LEPOTA« ALI VARNOST

V zadnjem tednu meseca marca so na upravni stavbi čistili okenska stekla.

Delo so opravljali delavci, zaposleni v privatnem sektorju. Mimogrede smo opazovali delo teh čistilcev, eni manj drugi bolj brezbrižno. Verjetno pa smo si bili vsi enotni o potrebnosti tega opravila.

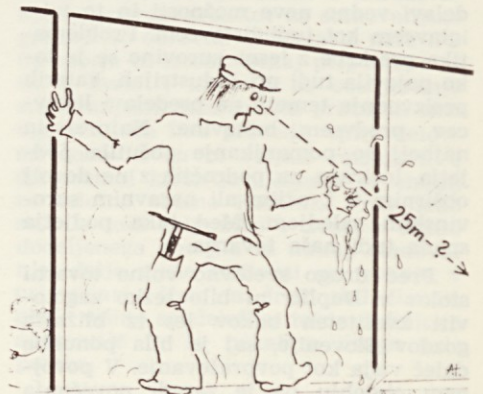
Opazoval sem delo in se zamislil ob načinu čiščenja zunanjih stekel, še zlasti v višjih nadstropjih. Verjamem, da človek zaupa v svojo roko, ko stoji na zunanji polici in se drži za okenski okvir ter z velikimi napori in stegovanjem na prste poizkuša doseči skrajne kote širokih oken naše upravne stavbe.

Sam pri sebi sem se vprašal, zakaj? Odgovor sem zadržal za sebe in izkoristil priložnost za krajši pogovor z vodjem čistilcev stekel. Beseda je dalo besedo in nehote sva se spustila na področje varstva pri delu. Strinjala sva se z ugotovitvijo, da je pri tovrstni izvedbi oken drugačen, oziroma bolj varen način dela, »skoraj« nemogoč in da opravljen zdravniški pregled še ne zagotavlja, da roka enkrat ne bo popustila, noga stopila mimo ali prišla nenadna slabost.

Toda bolj pomembno je drugo vprašanje, ki bi si ga morali zastaviti projektanti in arhitekti že veliko prej, ko je stavba nastajala še na papirju. In sedaj jih sprašujem jaz. Zakaj so okna takih dimenzij, če se vsa ne odpirajo, oziroma zakaj ni na primeren način zagotovljeno varno čiščenje okenskega stekla na zunanji strani. V svetu pa tudi pri nas (Metalka — Ljubljana) imajo problem čiščenja zunanjih okenskih površin ustrezno rešen z vgrajenimi napravami na sami zgradbi, ki zagotavljajo hitro in varno opravljanje tega dela. Kaj lahko bi kaj podobnega vgradili tudi na našo lepo zunanost upravne stavbe, pa zato ne bi bila nič »grša«.

Zanesljivo ceneje bi bilo najti rešitev v ustrezni izvedbi oken tako glede širine kot tudi odpiranja le-teh (imamo sicer veliko predpisov in inšpekcij, morda kar preveč) toda neizpodbitna ugotovitev je, da je tu nekdo zatajil, pa naj bo to projektant ali inšpektor. »Hrabri« čistilci oken pa opravljajo nujno potrebno delo in še kar naprej zaupajo v srečo. Ta pa je rada tudi opoteča.

Srečo Matijaš

Predstavljamo avtorje tehničnih izboljšav in koristnih predlogov

Kot je to že nekaj časa v navadi, bomo tudi tokrat predstavili nekaj avtorjev tehničnih izboljšav in koristnih predlogov ter v kratkem opisali njihove izboljšave. Večino inovacijskih predlogov iz leta 1979 smo že opisali v prejšnjih številkah Glasila, zato bomo sedaj predstavili le štiri:

SVETELJ Stane, TOZD 3 — PE 5, je predlagal spremembo orodja (kladiva), ki se uporablja v oddelku plastike, namesto plastičnega, s skrajšano dobo uporabnosti, aluminijasto kladivo lastne izdelave. S tem, da se uporablja aluminijasto kladivo z daljšo dobo uporabnosti namesto plastičnih, prihranimo letno 8200 din.

VRHOVNIK Franc, TOZD 3 — PE 3, je predlagal spremembo orodja za luknjanje plošč. Po starem postopku se je ojačitvena ploščica za vrtljake tip 4578, 4579, 4571 in 4568 izdelovala: sekanje ploščice, sekanje luknje v ploščico in vlečenje ojačitvene ploščice. Tov. Vrhovnik je predelal orodje za luknjanje

ploščic, tako da je odpadla operacija vlečenje ojačitvene ploščice (ročno). S predlagano spremembo je bil ugotovljen letni prihranek 21282,50 din, saj se je zmanjšal izdelavni čas za 0,4 Nh/100 kosov.

ZAGAR Dominik, TOZD 1 — PE 8, je izdelal pripravo za strojno obrezovanje robno furniranih okroglih plošč in segmentov. Do sedaj so se okrogle plošče obrezovale ročno. S to novo napravo se delo opravlja strojno, to je hitreje in kvalitetneje. Ugotovljeni letni prihranek znaša 60383,85 din.

ŠINKOVEC Milan, TOZD 1 — PE 7, je izdelal za fazo dela obrez hrbtnih vezi na širino za stol tip 0780 dve masi s krogličnimi ležaji. S to izboljšavo je mogoče obrez hrbtnih vezi na širino izdelati v krajšem času, saj znaša prihranek na času 0,36 Nh/100 stolov.

Skupno je bilo v 1979 prijavljenih 11 tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, od katerih so bili vsi realizirani. Skupno ugotovljeni prihranek je znašal

1,236.157 din. Za omenjene tehnične izboljšave in koristne predloge je bilo izplačano za 73.593 din nagrad. Po številu je bilo v letu 1979 manj predlogov kot v letu 1978, toda lahko rečemo, da so bili v letu 1979 kvalitetnejši, saj je ugotovljeni letni prihranek večji za 60 odstotkov.

Vsem avtorjem izboljšav se ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujemo za njihov prispevek za izboljšanje poslovnega uspeha Stola in jim čestitamo k doseženemu uspehu.

Vse tiste, ki imajo predloge za izboljšanje tehnoloških procesov ali kakršneoli racionalizacije na drugih področjih, obveščamo, naj svoje predloge napišejo na prijavnici, ki jo dobijo v OŠDP, v sobi št. 316 ali sporočijo na tel. 322. Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge bo predlog proučila v najkrajšem možnem času.

Sodelujte s predlogi v čim večjem številu!

Matjaž Drčar

Les — vedno bolj dragocena in iskana surovina

Osnovni ton sedanjemu gospodarskemu in družbenemu razvoju v svetu daje energetska in surovinska kriza, ki gotovo ni le prehodnega značaja, temveč predstavlja stalen proces, ki se bo z razvojem še zaostroval. Med danes že močno deficitarnimi surovinami zavzema les izredno važno vlogo, saj po eni strani predstavlja energetski vir, po drugi strani pa je bazna postavka celi vrsti proizvodnih dejavnosti.

Tudi v Jugoslaviji, ki je sicer znana po svojem gozdnem bogastvu, je v povojnem obdobju, vzporedno z razvojem predelave lesa, vedno bolj izstopal problem uskladitve proizvodnje in potrebnje lesa. Nesorazmerja med potrebami našega gospodarstva po lesu in zmogljivostjo naših gozdov so se stalno večala. Težave v preskrbi za osnovno surovino so se pojavile najprej pri predelovalcih hlodovine iglastih drevesnih vrst. Primanjkljaj, predvsem tehnične hlodovine iglavcev, je utrl pot v lesno-industrijsko in kemično predelavo drugim drevesnim vrstam, katerim do takrat niso posvečale posebne pozornosti. Med temi drevesnimi vrstami zavzema posebno mesto bukev, ki predstavlja med listavci glavnino. Nova dognanja v tehnologiji lesa so odpirala njegovi predelavi vedno nove možnosti in to tako iglavcem kot tudi listavcem. Problematika preskrbe za lesno surovino se je tako pojavila tudi pri industrijah, katerih proizvodnja temelji na predelavi listavcev, predvsem bukovine. Najprej in najbolj so pomanjkanje občutila podjetja, locirana na področjih z ne dovolj obširnimi t. i. ožjim ali naravnim surovinским zaledjem. Med taka podjetja spada tudi naša tovarna.

Pred drugo svetovno vojno tovarni stolov v Duplici ni bilo težko zagotoviti kvaliteten bukov les iz bližnjih gozdov Slovenije, saj je bila ponudba daleč višja kot povpraševanje. V povojnem obdobju pa je zaradi povečanja proizvodnje masivnega sedežnega pohišt-

va v tovarni, kot tudi poraba lesa v lesni industriji nasploh bilo potrebno iskati dobavitelje lesne surovine iz vedno bolj oddaljenih gozdnih območij Slovenije in kasneje tudi iz drugih jugoslovanskih republik, predvsem Hrvaške in Bosne.

Pospešen razvoj glavnih lesnoindustrijskih vej kot so: žagarska industrija, industrija furnirja, industrija vezanega lesa, vlaknenih in ivernih plošč, industrija celuloze in papirja ter finalne industrije, je v zadnjih letih povzročil, da so se odnosi na jugoslovanskem lesnem surovinskem tržišču še bolj zaostri, še posebno, ker gozdna proizvodnja ostaja praktično nespremenjena. Posledice takega stanja se kažejo v zapiranju surovinskih predelov v republiške in celo občinske meje in stalnih težnjah po dviganju cen. Problem zagotovitve zadostne, kvalitetno ustrezajoče in pravočasne dobave bukovine hlodovine kot bazne surovine za tehnološki proces proizvodnje masivnih elementov in polizdelkov iz vezanega lesa, kot sestavnih delov sedežnega pohištva za tovarno »STOL« postaja zato iz leta v leto bolj pereč.

Pri sedanjem obsegu proizvodnje potrebujemo v naši tovarni za proizvodnjo masivnega pohištva ca. 12.000 m³ bukovega žaganega lesa, kar pomeni približno 17.100 m³ hlodovine. Razen tega potrebujemo še okrog 3.200 m³ bukovine hlodovine za proizvodnjo luščene garnirja za izdelavo sedežev in naslonov iz vezanega lesa, skupno torej 20.300 m³. Iz kamniško-domžalskega gozdnega območja, ki predstavlja za našo tovarno ožje surovinsko zaledje in s katerim gospodari TOZD Gozdarstvo, Kamnik v družbenem sektorju in obrat Kooperacija Kamnik, ki povezuje privatne gozdne posestnike, — oba pa sta vključena v Gozdno gospodarstvo Ljubljana, dobimo letno 11.700 m³ hlodovine. Od tega 5.000 m³ hlodovine iglavcev in

6.700 m³ hlodovine listavcev. Te količine so določene tudi v »Samoupravnem sporazumu o dolgoročnem sodelovanju in pridobivanju dohodka za udeležbo v skupaj ustvarjenem prihodku«, ki so ga sprejeli in podpisali samoupravni organi delovnega kolektiva TOZD Gozdarstvo Kamnik, delavci in kmetje Obrata za kooperacijo Gozdarstva Kamnik in samoupravni organi TOZD-1 Proizvodnja masivnega pohištva že 1. 12. 1977.

Razlika med prej ugotovljeno potrebno količino bukovine hlodovine v višini 20.300 m³, in 6.700 m³, zagotovljeno iz kamniško-domžalskega gozdnega območja je torej 13.600 m³. Manko je torej potrebno poiskati pri drugih dobaviteljih iz bukovih območij širom po Jugoslaviji, kar pa je, zaradi že prej omenjenih vzrokov čedalje bolj problematično. V zadnjem obdobju letne količine nabavljene bukovine hlodovine nihajo med 15.000—19.000 m³, pričakujemo pa, da se bodo možnosti zagotovitve potrebnih količin še zmanjševale.

Potrebno bo torej poiskati druge vi-re, ki bodo nadoknadili nastali primanjkljaj osnovne surovine. Že nekaj časa zato poizkušamo razširiti krog kooperantov — proizvajalcev bukovih elementov struženih polizdelkov in drugih, še bolj finaliziranih sestavnih delov. Kljub težavam, ki jih pogojuje širok asortiment naših izdelkov in pa neurenost tržnih razmer, smo vzpostavili uspešno poslovno sodelovanje z nekaterimi proizvajalci v Sloveniji in Hrvaški. Tovrstna poslovno-tehnična sodelovanja bo potrebno v bodoče še bolj razširiti.

Problemi v zvezi z zagotovitvijo osnovne surovine torej so in bodo stalno prisotni. Naša skrb naj bo, da les, ta tako dragoceni produkt žive narave, tekom obdelave čimbolje izkoristimo in najvišje možno oplemenitimo in izdelke za tržišče, kar je končni cilj skupnih prizadevanj.

Miloš Pristov

O stanovanjski problematiki

Sedanja stanovanjska komisija bo v tem mesecu prenehala z delom, ki ga je opravljala zadnji dve leti. Po običaju se na koncu obdobja naredi tudi pregled dela, ki je bil opravljen.

Verjetno ne bi bilo smiselno naštevati število sej, ki smo jih imeli v tem obdobju. Bolj pomembna je problematika, s katero se je ubadala naša komisija. Naj napišem nekaj stvari, katere so bile najbolj obravnavane.

Na prvem mestu so vsekakor stanovanja. Čeprav je naša DO v zadnjih štirih letih rešila preko 100 prošelj, pa je kljub temu čutili kronično pomanjkanje stanovanj. Trenutno je več kot 60 prošelj za stanovanje, vmes so tudi prošnje za zamenjavo manjših stanovanj za večja. Kljub tako velikemu številu prošelj pa je razveseljivo to, da nobena od teh prošelj ni starejša od 2—3 let.

V lanskem letu je naše podjetje kupilo 3 dvosobna in 3 enosobna stanovanja v bloku, ki ga je zgradil SGP Graditelj na Bakovniku. Leto poprej je bil vseljen novi blok na Duplici. V letošnjem letu ima naša DO namen kupiti več stanovanj, prav tako na Bakovniku, tako da računamo, da bo letos rešeno vsaj 10—15 stanovanjskih problemov.

Razveseljivo je dejstvo, da se vse več naših sodelavcev odloča za nakup stanovanj s pomočjo kreditov, ki jih bo odobrila naša DO. Računamo, da bo letos kupilo stanovanje 7 naših sodelavcev. Verjetno bi se za nakup stanovanj odločilo še več sodelavcev, vendar je problem poleg omenjenih sredstev, ki jih ima naša DO za kreditiranje individualnega nakupa stanovanj, tudi v tem, da trenutno ni na območju občine Kamnik in Domžal moč kupiti stanovanj.

V naslednjih nekaj letih bo naša DO morala na vsak način pridobiti večje število stanovanj. Ideja o izgradnji bloka na Duplici je sicer zelo dobra, vendar, po mojem mnenju, bi bila realizacija predraga. Mislim predvsem na ceno zemljišča in zgradb, ki stojita na

njej. Mogoče ne bi bilo slabo, da bi se s SGP Graditelj dogovorili za odkup celega ali vsaj polovico bloka, ki jih podjetje gradi na Bakovniku. Dobro bi to bilo predvsem zaradi tega, ker bi bila ta stanovanja blizu tovarne.

Tak nakup bi stal sicer precej denarja, vendar menim, da bi z vezavo sredstev pri Stanovanjsko komunalni banki — torej s kreditom te banke — lahko privarčevali potrebna sredstva. Obenem pa bi nam prostor na Duplici še vedno ostal za eventualno gradnjo bloka v bodočnosti.

Pred časom je Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kamnik naredila anketo, koliko bi bilo interesentov za združeno gradnjo individualnih hiš na območju Novega trga v Kamniku. Iz našega podjetja se je javilo približno 50 interesentov. Ker dolgo časa ni bilo slišati o tej stanovanjski zadrugi, je sedaj toliko bolj razveseljivo dejstvo, da je na SO Kamnik razgrnjen načrt teh parcel in tipi hiš. Cene parcel in hiš, zgrajenih do 4. faze (fasada, okna, vrata), še niso znane, vsekakor pa ne bodo nizke. Zato bo potrebno tem bodočim graditeljem odobravati večja posojila, kot so se odobravala do sedaj.

V zadnjih štirih letih smo razdelili več kot 10.000.000 din kreditov za individualno gradnjo hiš in adaptacije. Ta znesek, ki je — lahko rečemo — zelo visok, smo uspeli pridobiti predvsem z ugodnimi krediti, ki nam jih je nudila Stanovanjsko komunalna banka Kamnik. V letošnjem letu je banka sicer zaostrila kreditne pogoje, 100% kredit je moč dobiti šele po 6 mesecih vezave, vendar menim, da so ti pogoji še kljub temu sprejemljivi in ugodni za našo DO.

Zaradi tega je stanovanjska komisija sklenila predlagati našemu odboru za kadre in DS DO, da v letošnjem letu razdeli razpoložljiva sredstva na naslednji način:

— ker bo v letošnjem letu razpoložljivo 10.225.000 din skladu skupne porabe stanovanjski del, komisija predlaga, da se:

- 4.000.000 din nameni za kreditiranje individualnih hiš in adaptacij,
- 4.000.000 din nameni za kreditiranje individualnega nakupa stanovanj,
- 2.000.000 din veže pri stanovanjsko komunalni banki, tako da bo moč čez pol leta koristiti 4.000.000 din. Ta sredstva pa bi namenili za nakup stanovanj s strani naše DO,
- 250.000 din naj ostane kot rezerva.

Na zadnji seji centralnega delavskega sveta je le-ta dal v javno razpravo Samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo. Zdi se mi potrebno, da kaj več napišemo o sporazumu. Do sedaj smo imeli samo pravilnik o stanovanjskih razmerjih, ki pa je že zastarel, oziroma ne ustreza vsem zahtevam, ki jih je prinesel čas, čeprav je bil takrat, ko smo ga sprejeli, velik korak naprej v stanovanjskih razmerjih in v veliko pomoč stanovanjski komisiji.

Ta samoupravni sporazum je usklajen s samoupravnim sporazumom o merilih za pridobitev stanovanjske pravice v družbenih stanovanjih občine Kamnik, ki ga je izdelala Samoupravna stanovanjska skupnost, sprejeli pa ga bodo vsi zbori občinske skupščine SS. Dobrodošel je predvsem zato, da bodo kriteriji za pridobitev stanovanj v vseh podjetjih kamniške občine usklajeni.

Samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo se od Pravidnika o stanovanjskih razmerjih razlikuje predvsem v:

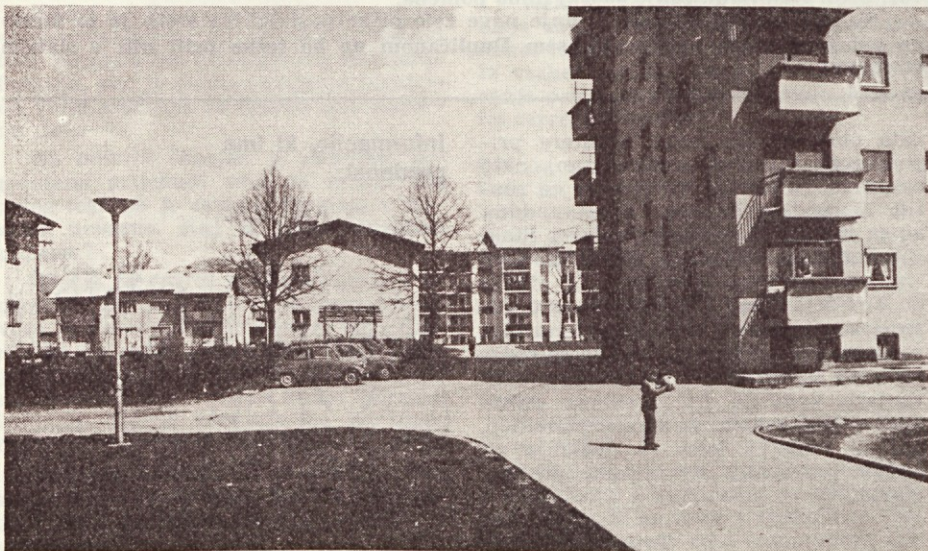
- novem I. delu (združevanje sredstev za stanovanjsko gradnjo in razpolaganje z njimi, planiranje stanovanjske gradnje, uporaba skupnega fonda stanovanj in sredstev za kreditiranje individualne gradnje in adaptacije ter nakupa stanovanj v organizirani gradnji,
- novi lestvici finančne udeležbe,
- novem točkovnem sistemu stanovanjskih razmer (le-ta je usklajen na občinski ravni),
- sofinanciranju nakupa stanovanj z OZD, kjer je zaposlen zakonec prisilca,
- izdaji jamstva,
- novi pogoji za posojila,
- novem odplačilnem roku.

Vsekakor bo potrebno ta samoupravni sporazum temeljito prečitati, prediskutirati in na javni obravnavi povedati svoje mnenje, sugestije itd. Le na tak način bo Samoupravni sporazum služil svojemu namenu.

Vlado Bajec

Samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo so obravnavali delavci naše DO na zborih in izrekli nekaj pripomb, zlasti v zvezi s kriteriji za ocenjevanje stanovanjskih razmer. Na primerih smo ugotovili, da ima prevelik vpliv delovna doba in da bi veljalo razmisliti o spremembi kriterijev, čeprav so enotni za celotno občino Kamnik. Prav tako so bile tudi pripombe v zvezi z višino dodeljenega posojila za nakup stanovanja, dalje glede velikosti stanovanja v primerjavi s številom družinskih članov, glede višine soudeležbe, točne definicije adaptacije in še nekatere druge pripombe.

(Nadaljevanje na 12. strani)

Krajevna skupnost Duplica ima polno načrtov

Krajevna skupnost Duplica obsega naselja Duplico in Bakovnik. Delo KS vodi svet KS, ki ga sestavlja 13 članov na podlagi sklepov in smernic skupščine KS ter zborov občanov.

V preteklem letu je imel svet KS 9 sej, udeležba članov sveta je bila zadovoljiva, nesklepnosti ni bilo. Tudi delo naših delegacij je zadovoljivo.

Največ truda je svet vložil v izvajanje planskih nalog, ki so bile sprejete z zadnjim referendumom. Asfaltiranje ulic, kar je ena od osnovnih postavk samopriskevka po referendumu, je izvedeno, razen za slepo ulico na jugu Duplice in cesto v spodnji del Bakovnika, kar je izostalo le po krivdi nekaterih hišnih posestnikov, ki so ta dela onemogočili.

Svet KS je vložil veliko truda v organizacijo KS, in to:

— usposobili smo potrošniški svet, da uspešno deluje;

— imenovali smo komisijo za prometno varnost, ki je imela v tem letu obilo dela in tudi uspehov pri svojem delu. Urejena bo v kratkem vsa potrebna signalizacija cest;

— komisija za srednjeročni plan tudi uspešno dela.

Svet je vložil vso svojo sposobnost, da je uspel pripraviti pogoje za železniško postajo Bakovnik, ki v zadovoljstvo krajanov že dela, v kratkem pa bo tudi dokončno urejeno ostrešje čakalnice in dostopne poti.

V splošno zadovoljstvo občanov Duplice pa je svet uspel z ureditvijo dvorišč pred stanovanjskimi bloki, kjer pa to še ni bilo urejeno. V to investicijo so občani dodatno prispevali 66.352,95 din. V tem se tudi vidi volja občanov za dela, ki so v interesu vseh.

Za potrebe otroškega varstva je bil zgrajen tudi prostor za igro otrok na prostem, katero bo dokončno opremljeno takoj spomladi. Nadaljevana je bila tudi gradnja javne razsvetljave, s katero se bo nadaljevalo v letu 1980. Neosvetljene so ostale naslednje ulice: Blejčeva, Bakovniška, Rudniška, Šikova, Černiška, Meninska, Mengeška, Bazoviška, Prvomajska in Slatnarjeva.

Finančno je svet KS sodeloval pri izvajanju vseh programov družbenopolitičnih organizacij naše KS. Prav tako je bila dana finančna pomoč za obnovo dvorane na Duplici.

Odločna zahteva občanov iz lanskega leta, da se poleg osmih učilnic zgradi tudi telovadnica, je bila uresničena in dana v uporabo 27. 12. 1979. Vodstvo KS pa s tem še ne more biti zadovoljno, zato je že storilo vse potrebno, da se z gradnjo šole na Duplici dela

naprej do končne izgradnje osemletke. Istočasno pa se svet KS zavzema, da se zgradi otroški vrtec, ki je na tem naglo razvijajočem se področju več kot nujno potreben. Vsi izgledi so, da se začne z delom že v letu 1980.

Skupščina KS je že sprejela plan za leto 1980, iz katerega je razvidno, da se svet zavzema, da v letu 1980 opravi vse naloge, ki so bile postavljene za srednjeročni plan, ki ga letos končujemo. Te naloge so:

— dokončati javno razsvetljava v celoti;

— urediti še preostala tri dvorišča starejših blokov;

— asfaltirati ulico na jugu Duplice;

— asfaltirati ulico, ki pelje v spodnji del Bakovnika;

— prestavitev spomenika padlim v NOV na novo lokacijo pred kulturni dom;

— izgradnja igrišča za mladino na Bakovniku;

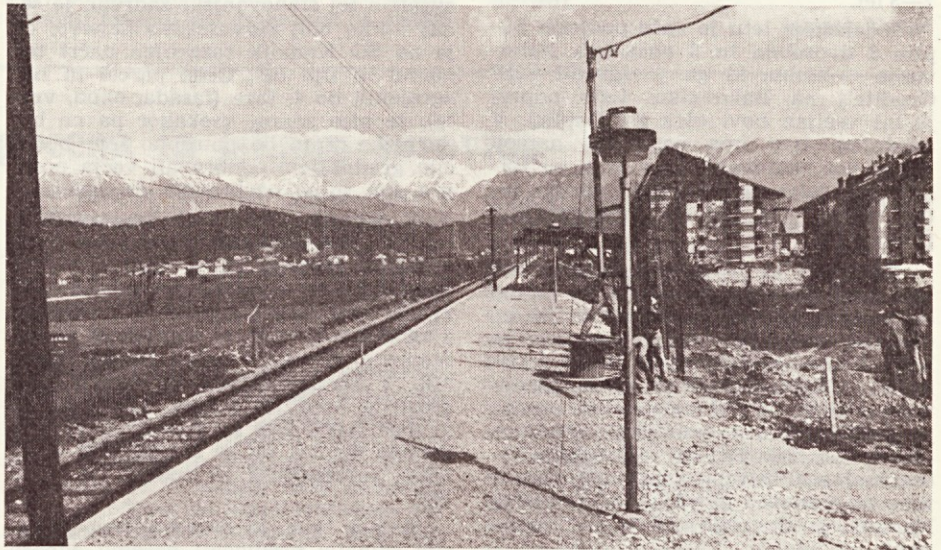
— končati železniško postajo, ki že obratuje;

— sodelovanje z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami in telesno-kulturnimi društvi s finančno podporo pri izvajanju njihovih programov;

— za lepše okolje, v katerem živimo, se predvideva postavitev kantic za odpadke in 30 klopi za počitek v parkih in igriščih.

Največ pa bo moral storiti vsakdo sam, da se bo spremenil naš odnos do narave, ki jo iz dneva v dan bolj onesnažujemo in uničujemo zelene površine, ki nam dajejo vir zdravja in življenja.

Franc Petkoveš

Mlajši Dupličani se ne bodo več spomnili železniške postaje ob Korenovi poti. Starejši pa imajo še gotovo v spominu majhno rumeno čakalnico, kamor so se čakajoči zatekli pred dežjem in vročim soncem, ko so čakali na vlak. Danes bi bila ta čakalnica ob močno pomnoženem prebivalstvu na Duplici in bližnji okolici večkrat premajhna, če ne bi nagla zazidava že davno zasedla njeno okolje. Sedaj je bilo tako mesto mogoče odstopiti severneje od Kulturnega doma, na mestu, kjer se neha dupliško naselje in pričinja Bakovnik.

Železniška potniška postaja je za naše krajanje nujna, sicer potniški vlak, ki vozi proti Ljubljani, zanje skoraj nima pomena.

Na sliki vidite začetek gradnje nove železniške postaje. Na srečo je to mesto do sedaj še ostalo prazno. Do sem Dupličanom ne bo težko priti niti v slabem vremenu.

dala obrazložitev, zakaj nekatere pripombe niso vnešene v sporazum), nato bo predlog ponovno obravnavan na zborih. Na podlagi razpisa za referendum, ki ga razpiše CDS, bomo delavci Stola sprejemali sporazum z referendumom.

Ker že imamo v letošnjem letu rezervirana sredstva za nakup stanovanj, za gradnjo in adaptacijo, ni pa še sprejet novi samoupravni sporazum, stanovanjska komisija DO predlaga samoupravnim organom, da sprejmemo sklep, naj se sredstva letos še razdelijo po starem pravilniku o stanovanjskih razmerjih.

Tatjana Koritnik

Informacija, ki ima prednost:

(Nadaljevanje z 11. strani)

Komisija za spremembo pravilnika o stanovanjskih razmerjih bo na podlagi danih pripomb pripravila nov predlog (upoštevala bo pripombe, za katere bo smatrala, da so upravičene, oz. bo po-

Poslovna enota 6

Tako jo imenujemo uradno, vsi pa jo bolj poznamo pod imenom furnirna. Pred desetimi leti je bila to edina furnirna v Stolu. S pričetkom obratovanja tozda 2 se je pojavil tudi tam oddelek furnirne in od tedaj pridenemu zraven še: v matični tovarni.

Torej, furnirna v tozdu 1 ali poslovna enota 6 je oddelek, ki izdeluje bukov in topolov furnir, pripravlja razne furnirske polizdelke za sedežno pohištvo in furnirane polizdelke za mizarno.

Za pogovor smo zaprosili vodjo furnirne, tov. Ipavca, ki si je v številnih letih dela v šestici nabral ogromno izkušenj. Strokovnih in vseh, ki spadajo k vodenju del skupine delavcev v oddelku, ki je po značaju specifičen, dobra kakovost teh polizdelkov pa je pri končnem izdelku prav tako pomembna kot kasnejša obdelava.

Z vprašanji smo pričeli tako, kot se začne delo v furnirni. Pri parjenju hlodov in pripravi čokov za izdelavo furnirja.

Bukov in topolov les parite v posebnih jamah. Koliko časa traja parjenje in kako zaščitite hlodovino, da se na veliki vročini preveč ne razkolje?

Za parjenje furnirske hlodovine uporabljamo 3 parilne jame. Vsaka jama ima kapacitete za 15 kub. m hlodovine. Les parimo 42 ur. Da les ne poka, je treba paziti, da je v jamah dovolj vlage, da se les pri parjenju ne suši.

Pred leti je bila hlodovina boljše kvalitete. Kako uspete danes pripraviti dovolj furnirja, ki se potem uporablja za vidne ploskve?

Hlodovina za luščenje je po kvaliteti še nekako zadovoljiva, zato ker se že na skladišču hlodovine odbira posebej za furnir. Reš pa je, da so velike težave, da se pripravi letno okoli 3.200 kub. m take hlodovine, da za silo ustreza kvaliteti.

Lupilni stroj je že zelo star. Ali za izdelani furnir ne trpi na kvaliteti?

Stroj za lupljenje je star 22 let, vendar še kar dobro služi svojemu namenu, seveda pa bo treba v bližnji prihodnosti računati na novega, ker se za obstoječega ne dobi rezervnih delov.

Kadar pa bomo kupovali nov lupilni stroj priporočam, da se zraven nabavi tudi naprava za avtomatično navijanje furnirja, ker je ročno navijanje furnirja na valje zastarelo in fizično zelo naporno delo.

Na mokrih škarjah je potrebno preprežati prijemanje vroč in moker les, poleg tega pa je rezanje furnirja v formatne nevarno. Kaj bi lahko povedali pri tem?

Škarje za razrez svežega furnirja so problem že dalj časa. Vse pomanjkljivosti v zvezi z varnim delom smo uredili do največje možne mere. Delo smejo opravljati le delavke, ki stalno delajo na tovrstnih opravilih in imajo ustrezne izkušnje. Škarje kot take pa bo treba čimprej zamenjati s sodobnejšimi stroji.

Sušilnik furnirja je naslednji stroj pri proizvodnji furnirja. Koliko časa traja sušenje in koliko furnirja posušite v eni izmeni?

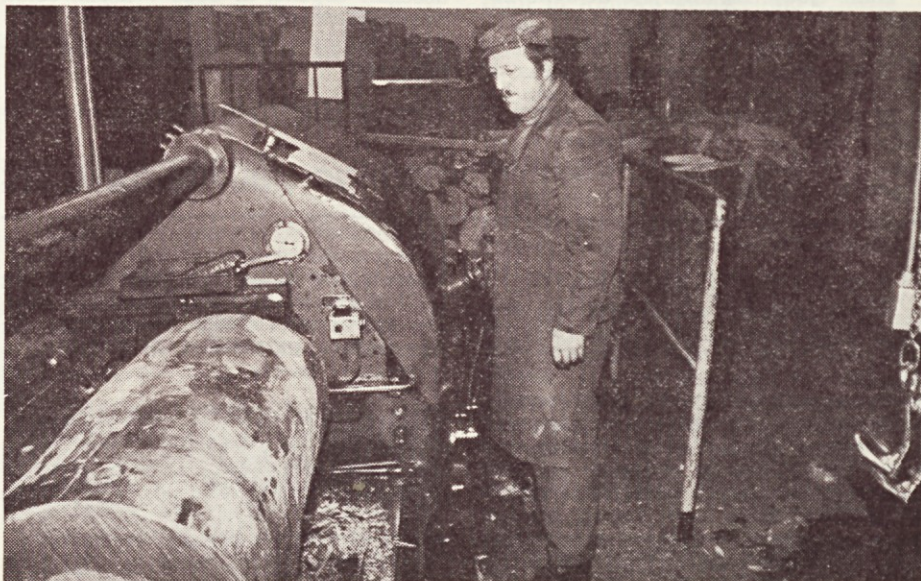
Čas sušenja furnirja je odvisen od več faktorjev, predvsem pa od debeline furnirja in temperature sušilnika. V eni izmeni posušimo okoli 3,5 kub. m furnirja.

Posušeni furnir uskladiščite. Kaj je potrebno z njim napraviti pred uporabo na stiskalnicah?

Posušeni furnir se zloži v police ali na palete, kjer se ohladi ali, kot pravimo, uleže. Nato se sortira in pripravlja za določene namene pri lepljenju.

Parne stiskalnice z oblikovanimi modeli za sedežne furnirske polizdelke so naprave v Stolu, ki so malo podobne drugim lesnoindustrijskim strojem. Kako poteka delo na njih?

Imamo 7 stiskalnic, ki so prirejene za izdelavo oblikovanih polizdelkov za sedežno pohištvo. Zanimivo je, da imajo tri izmed njih že častljivo starost. Bivši lastnik Remec jih je kupil leta 1925 na Dolenjskem, pa že takrat niso bile nove

Na gornji sliki je lupilni stroj, oblikovanju lesa v furnir pa pravimo lupljenje. Bolj pravilno bi bilo rezanje. To res poteka po obodu čoka in neskončni trak furnirja delavke za strojem navijajo v kolute. Takšen, doma proizveden furnir, uporabljamo za najrazličnejše furnirske polizdelke za sedežno pohištvo.

Nekdaj, ko je bila bukova hlodovina debelejša in brez grč, je bilo lepega furnirja za furnirskim strojem vedno dovolj, s padcem kvalitete lesa (še tak les je danes težko dobiti), pa postaja vse bolj odgovorno mesto ljudi, ki furnir proizvajajo. Iz vsakega malo lepšega lesa morajo napraviti gornji furnir (lice furnir). Sortiranje poteka od priprave čokov do sušilnika. Najpomembnejše pa je pri stroju, ki les razreže v furnir.

Seveda so doživele že razne predelave. Delo na stiskalnicah je izjemno na delovne pogoje, opravljati ga smejo delavke z ustrezno prakso in seveda tiste ki so sposobne prenašati vpliv formaldehida, ki se sprošča pri delu s sečninsko formaldehidnimi lepili. Posebno ob poletni vročini, ko je ob temperaturi stiskalnice (120 stopinj C) tudi v prostoru zvišana temperatura, je delo težavno.

Polizdelkov za sedežno pohištvo imate več vrst?

Polizdelki, ki se stiskajo in sušijo v omenjenih stiskalnicah, so oblikovani po kalupih, ki so vpeti v stiskalnice. Oblike in krivine so zelo raznovrstne, od-

visno pač od asortimenta v finalnih obratih.

Kako usklajujete proizvodnjo sedežnih polizdelkov in porabo v stolarni?

Proizvodnja je planirana v dekadnih planih. Polizdelke ne delamo samo za stolarno, temveč veliko tudi za PE 8 (predvsem za poznane Rex stole in za kino fotelje). Velik potrošnik furnirskih polizdelkov pa je tudi tapetniška delavnica, kot so predvsem lupine in vrtiljaki.

Za zahtevnejše sedežne polizdelke in ploskovno pohištvo sestavljate plemeniti furnir. Kako to poteka?

Sestavljanje plemenitega furnirja v formate se opravlja v pripravi furnirja. Strojna oprema je dobra, vendar bo v doglednem času potrebno zamenjati spajalne stroje za furnir od sedanjih na lepilni trak, na stroje za spajanje z vrstico.

Za mizarno izdelujete zafurnirane ploskve. Za katere izdelke?

Proizvodnja ploskovnega pohištva poteka v zelo širokem asortimentu, od raznih plošč za mize, polizdelke oz. ploskve za »Uni« program, »Modul«

program in »Ingeeneering« predelne stele in obloge.

Formatne žage poslovna enota 6 še nima. Kako razlagujete iverke na dvojni prižagovalki?

Dvojni prižagovalka je univerzalni stroj za razžaganje iverk, vezanih plošč in lesonita za manjše serije. Za velike serije pa je nujno potrebna avtomatizirana formatna žaga, kakršne pa v PE 6 nimamo. Tudi ta stroj bo treba nabaviti, da se olajša težko fizično delo pri razrezu iverk.

Kje lepate furnir na iverke? Na parni ali električni stiskalnici?

(Nadaljevanje na 14. strani)

(Nadaljevanje s 13. strani)

Za furniranje manjših ploskev uporabljamo parno stiskalnico. Večje ploskve pa furniramo na električni stiskalnici. Predvsem pa ta stiskalnica ustreza za nalep ultrapasaja in tacona za »Modul« program, ker se da potrebna temperatura regulirati glede na zahteve lepiljenja. Na električni stiskalnici pa tudi lepimo predelne stene za opremo raznih objektov.

Uporno gretje pravimo s pločevino oblečenemu in z električno gretemu lesenemu modelu, kjer lepimo vezane plošče in furnir za večje fotelje. Ali ne teče too delo zelo počasi? Ali se naprave zaradi majhnih serij ne izplača posodobiti?

Na ročni vretenški stiskalnici, ki je opremljena z lesenimi kalupi z upornim gretjem, se izdelujejo predvsem nasloni za kino tipa — 4755 in krivine za segment »Modul« programa. Zaenkrat še nimamo bolj sodobne opreme.

Koliko ljudi je zaposlenih v furnirni?

Število zaposlenih v PE 6 se giblje od 80 do 85 sodelavcev.

Kako ljudje izpolnjujejo delovne naloge?

Vsa delovna opravila v proizvodnji so normirana, kar pomeni, da dela 90 odstotkov zaposlenih po učinku, zato tudi ni kašnih večjih motenj pri delu. Seveda pa je tudi nekaj problemov v odnosu do delovnega reda in discipline kot v ostalih enotah.

Poslovna enota 6 je sestavni del tozda 1. Kako in koliko sodelujete pri samoupravljanju?

Precej sodelavcev sodeluje v sindikatu in ostalih organih samoupravljanja. Kako delujejo delegati, ki so zadoženi v raznih forumih izven OZD, pa ni zadosti informacij od njih in ne morem ocenjevati njihovo aktivnost. Mnenja sem, da se trudijo po svojih močeh.

Ima furnirna še kakšne probleme, ki jo ovirajo pri delu?

Največji problem v PE 6 je, ker nimamo pokritega prostora za skladiščenje iverk, lesonita in vezanih plošč. Pretežni del tega materiala imamo na prostem in je razumljivo, da se ob vlažnem vremenu kvari, tudi če je pokrito s plahdami. Zaradi tega držimo samo minimalne zaloge, kar pa povzroča motnje v proizvodnji.

Pred 1. majem odhajate v pokoj. Kaj bi želeli ob tej priložnosti povedati delalcem, ki bodo v šestici še delali?

Od marsičesa je odvisno dobro delovanje. Največ gotovo od ljudi, ki bodo še naprej delali in opravljali razne naloge. Od njih je tudi odvisno, ali bodo dosegali uspehe, ki bodo v korist celoti in posamezniku.

Bi hoteli še kaj povedati vsem Stolvcem?

Vsem skupaj želim: Srečno!

Vpraševal je Ciril Sivec
Odgovarjal Stane Ipavec

Razžaganje iverk na dvojni prižagovalki poteka počasi. Za vsak obdelovani kos je potrebno paziti, da se na dveh mestih dobro dotika podlage. V nasprotnem primeru pride do zavijanja krožnih listov in nesreča je lahko kaj hitro tu. Veliko težje kot ostanke iverk je razžagovati na dvojni prižagovalki polovične plošče iverk. Transport je nepriločen in zelo težak. Temu podobna je tudi storilnost, ki je tudi najmarljivejši delavci, kot je Franc Gašperlin, ne morejo kaj dosti popraviti. Zato je primerna formatna žaga, na kateri bodo obdelovanci ležali, potovalo pa bo rezilo, tudi za poslovno enoto šestnurna.

ŠTA BILI RES DVE VRSTI KAVE?

Začelo se je počasi: Najprej ena, dve, tri pripombe, nato sta o tem razpravljali dve ali tri manjše skupine. Potem dobršen del delavcev tozda 1. Kmalu zatem so na komisijo za družbeno prehrano prišle prihajati resne pripombe, da s kavo v bifeju v tozdu 1 nekaj ni v redu. Slabša je od kave v upravni zgradbi pa konec. Za proizvodne delavce se kuha slabša kava kot za delavce iz skupnih služb. V upravni zgradbi ima kava lepšo peno, pa tudi na splošno je veliko bolj okusna. Zato so odgovorni delavci iz Restavracije, predvsem vodilni.

O problemu je razpravljala komisija za družbeno prehrano. Sklenjeno je bilo, da se dasta oba vzorca kave. Tisti iz bifeja v tozdu 1 in iz upravne zgradbe v laboratorijski pregled in se strokovno ugotovi, katera kava je boljša. Da ne bi kdo od bralcev mislil, da sta ugotovitvi različni, ju na izvidu prilagam, da si ju lahko vsak samo ogleda.

Kaj je pripeljalo »ocenjevalce« kave na omenjenih mestih do tako ostrih obsodb, je težko reči. Ali golo matolcevanje, ali bife v upravni zgradbi, ki je od bifeja v tozdu 1 res novejši. Da nekateri raje pijejo kavo iz ženskih rok kot iz moških, skoraj ne moremo misliti.

Se nekaj bi pripomnili v tem sestavku: Vsi tisti, ki se po telefonu oglašajo v Restavracijo s pripombami o malici, naj zberejo toliko hrabrosti, da se predstavijo s svojim imenom. Nihče jih ne bo »požrl«. Vodja restavracije, tov. Kohkova, je zatrdila, da so nekatere pripombe, ki jih klicatelji načenjajo, zanimive in tudi koristne, vendar ni-

majo, kot se temu reče, ne glave ne repa, ker ljudje iz kolektiva govore tako, kot se olikanim ljudem ne spodobi. Da smo olikani pa vendar vsi trdimo!

C. S.

Izvid

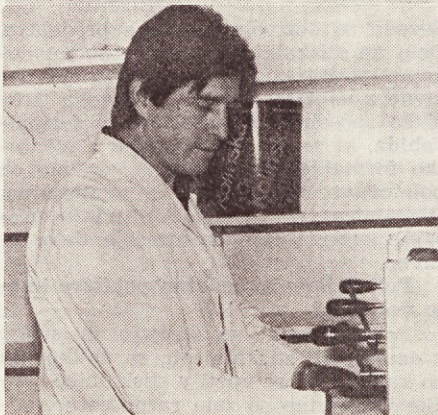
Ime: K A V A .
Mesto: pogodba.
Lokal: STOL, Kamnik.
Proizvajalec:
Vzorec vz.: Datum: 21/1-1980 št. št.
Prejel: 21/1-1980 št. št. Prejel od: 21/1 št. 24/1-1980.

KAVA (opr. sgr.), št. izvida K-35/80;
Kuhana črna kava, na videz brez posebnosti.
Vonj in okus: aromatično, po pravi kavi, ustresa.
Ekstrakt: 2,3 %.
Mneme in ocene: Vzorec je primeren.

KAVA (bife 1), št. izvida K-40/80;
Kuhana črna kava, na videz brez posebnosti.
Vonj in okus: aromatično, po pravi kavi, ustresa.
Ekstrakt: 2,3 %.
Mneme in ocene: Vzorec je primeren.

OBVEŠČATI:
1. STOL, Kamnik, 2 x,
2. odd. za higieno, to,
3. št. a.

VODJA LABORATORIJA
Igor Škarj, dipl. ing.

KAJ POMENI ...

Kalkuliranje: računanje, običajno pomeni računanje cene izdelka

Kalkulacija: rezultat kalkuliranja; oddelek, kjer se računajo cene izdelkov

Kontejner: prevozna, embalažna enota za racionalne kopne in morske prevoze

Kontrola: nadzor; kontrola kvalitete; nadzor kvalitete surovin in materialov, polizdelkov in izdelkov; oddelek za nadzor kvalitete izdelkov
vhodna — nadzor kvalitete surovin, materialov, polizdelkov in izdelkov ob prevzemu n. pr.: ob prevzemu v DO medfazna — med proizvodnjo, med fazami proizvodnje n. pr.: med strojno in površinsko obdelavo — po strojni obdelavi pred površinsko, procesna — med procesno proizvodnjo n. pr.: z vzorci iz procesa, končna (inšpekcija) — pregled izdelkov na koncu proizvodnje, statistična — po statističnih metodah (n. pr.: z vzorčenjem)

Konvejer: tekoči trak z mehaniziranim transportom

Krmiljenje proizvodnje: usmerjanje, vodenje, kontrola proizvodnje

Kronometrirati: snemati čas (delovne operacije, prijeme, gibe) s kronometrom — uro štoparico.

Srečo Smole

SINDIKALNO PRVENSTVO V VELESLALOMU

Po dolgem premoru in velikem pričakovanju nas je gondola zopet popeljala na Veliko planino. V nedeljo, 29. 3. 1980, je bilo tekmovanje v veleslalomu za DO občine Kamnik.

Dan v dolini ni obetal dobrega vremena, a kljub temu se je pri spodnji postaji trlo ljudi. Vrsta je bila tako dolga, da so nekateri čakali na gondolo uro in več.

Tisti, ki smo odšli na planino pred 9. uro, smo bili presenečeni nad debelino snežne odeje in tudi vreme je obetal, da bo tekmovanje potekalo v odličnih pogojih.

Tekmovanje se je pričelo ob 10.30. Prvi tekmovalci so se spustili še v lepem vremenu. Nato pa se je vreme iz številke v številko slabšalo, tako da niso imeli vsi tekmovalci enakih pogojev. Naša ekipa je bila po prijavah ena najštevilnejših, saj je bilo prijavljenih kar 43 tekmovalcev. Štartalo pa nas je samo 20.

Rezultati:
Ženske do 25 let

1. Pintar Nada, Viator, 2. Urbanc Vida, Kemijska industrija, 3. Slapnik Mimi, Stol, 8. Petek Milena, Stol.
Od 26—35 let

1. Železnik Olga, Graditelj, 2. Griljc Breda, Zarja, 3. Princ Jana, Kemijska industrija, 10. Škrabar Meta, Stol, 12. Mušič Majda, Stol.

V kategoriji nad 36 let nismo imeli predstavnice.

Moški
Do 25 let: 1. Plevel Ivo, Zarja, 2. Šuklje Milan, Kočna, 3. Lenič Bojan, Titan, 7. Komatar Tomaž, Stol, 10. Podgornik Janez, Stol, 14. Krt Dominik, Stol, 39. Razdevšek Matej, Stol, 43. Vrhovnik Franc, Stol, tozd 3, 44. Žagar Branko, Stol.
Od 26 do 35 let

1. Sitar Franc, Kemijska industrija, 2. Šunkar Bojan, Utok, 3. Zobavnik Janez, Titan, 15. Zupin Jože, Stol, 31. Haničič Alojz, Stol, 51. Kočar Tone, Stol, 56. Jamšek Franc, Stol.
Od 36 do 45 let

1. Brelih Dane, Titan, 2. Schnabl Marjan, PTT, 3. Škrabar Nande, Kemijska industrija, 15. Lavrač Janez, Stol, 21. Sikošek Franc, Stol, 24. Zajc Lado, Stol.
Nad 46 let starosti

1. Trebušak Janko, Titan, 2. Seljak Bogdan, Svilanit, 3. Novak Marjan, Svilanit, 9. Humar Stefan, Stol, 21. Kukanja Emil, Stol.

Najbolje so se odrezali moški do 25 let, ki so ekipno dosegli v svoji skupini 2. mesto (v zasedbi Komatar, Podgornik, Krt). Z uspehom posameznikov smo lahko zadovoljni, škoda je, da ekipe niso bile popolne, ker bi lahko posegli po visokih mestih.

Vsega skupaj je nastopilo 208 tekmovalcev, od tega 33 tekmovalk in 175 tekmovalcev.

Priznanja posameznikom in ekipam bodo podeljena v jesenskem času ob zaključku sindikalnih športnih iger za leto 1980.

Jože Zupin

ŠAH — MAT

Bela dama B8, črni kralj C8, bela trdnjava D7 in šah mat. Naj bo šale dovolj. To ni nikakršen zaključek velike partije med Karpovim in Korčonom, pač pa le uvod v ta, za nekatere mogoče nenavaden članek.

Prav vsi Stolovci se zavedamo, da je šahovska sekcija ena najstarejših in tudi najboljših v naši tovarni. Že naši očetje so rekli, da iz nič ni nič in so se spoprijeli z delom, ki ni prinašal drugih uspehov kot moralnih in pozneje tudi športnih. Vendar z moralo so rasli tudi uspehi in ni naključje, da je danes naša šahovska sekcija ena najmočnejših v republiki in najmočnejša v občini.

Prav zaradi tradicije in podpore naše DO se šah na področju našega kraja iz dneva v dan kvalitetno boljša. In ker smo ravno pri moralnih kvalitetah, vam bom povedal, kako si predstavljamo to zvrst aktivnega počitka v tozdu II.

Zmenili smo se, da se bomo pomerili v raznih disciplinah, ki jih naše podjetje tudi moralno podpira. Seveda bodo ta tekmovanja, ali z drugimi be-

TELOVADNICA NA DUPLICI

Dolgo pričakovane želje občanov KS Duplica in članov delovne organizacije Stol so se uresničile. Dobili smo na razpolago telovadnico pri osnovni šoli Frana Albrehta na Duplici. Naša delovna organizacija je za izgradnjo teh objektov prispevala kar precej finančnih sredstev.

Telovadnica, ki stoji ločeno od osnovne šole, je zelo lepo urejena. Namenjena je predvsem šolski mladini, v večernih urah pa občanom KS Duplica in delavcem Stola.

Izdelali smo urnik treningov za posamezne športno-rekreativne panoge, kateri je bil nekoliko spremenjen, v veljavi pa je sedaj tak, kot ga objavljamo:

Ponedeljek:
Rekreacija otrok s starši od 17. do 18. ure
Košarka moški KS Duplica, KS Šmarca, ŠD Virtus, DO Stol od 18. do 21. ure
Sreda:
Odbojka moški DO Stol od 18. do 20. ure
Odbojka ženske DO Stol od 20. do 22. ure
Četrtek:
Rekreacija moški KS Duplica od 18. do 20. ure
Rekreacija ženske KS Duplica od 20. do 22. ure
Petek:
Košarka ŠD VIRTUS od 18. do 20. ure
Rekreacija OŠ Frana Albrehta od 20. do 22. ure
Sobota:
Nogomet ŠD VIRTUS od 9. do 11. ure

Obisk na treningih je zadovoljiv, zlasti pri rekreaciji otrok, žensk in moških. Nekoliko manj je zanimanja za odbojko, tako pri ženskah kot pri moških.

sedami povedano, športne akcije potekale skozi vse leto. Zmenili smo se, da bomo tekmovali v smučanju, šahu, namiznem tenisu, malem nogometu, dogovorili smo se, da bomo sodelovali na raznih turnirjih v okviru DO in višjih kvalitativnih disciplin. Nekaj tega smo že uresničili. Smučanje je za nami in tudi soliden uspeh ekipe.

Pred nekaj dnevi pa smo se pomerili tudi v šahu, naši najbolj popularni disciplini. Zakaj najbolj popularni? Pred službo, med malico, po službi in nasploh se šah veliko igra. Čeprav smo se zavedali, da to ni noben tekmovalni ampak le rekreacijski turnir, se nas je zbralo kar precej šahistov v jedilnici in odigrali partije na »ure«. Nekateri prvič, nekaterim pa je bila to le šala, saj so stari mački. Zmagovali so le tisti »ta špasi«. Vsi ostali pa smo bili zadovoljni, če smo jim odščitili kakšno točko. In uspeh je bil zavidljiv. Pa ne na osvojenih točkah. Zmenili smo se, da bomo od sedaj naprej vsak mesec naredili tak turnir. Zakaj? Sodelavce ne sme vezati le delovno mesto. Takšna in podobna srečanja dobro vplivajo na ljudi in njihovo medsebojno vzdušje.

Se boste slišali o nas.

Franc Bauman

Pohvaliti moramo tudi svet KS, za pomoč pri finančnih sredstvih, prav tako pa tudi mentorja tov. Tatjano Kalčič in tov. Jožeta Zupina, ki vodita rekreacijo.

Vsi občani KS Duplica in delavci delovne organizacije Stol imajo možnost, da se rekreacije tudi sami udeležijo.

Menim, da vsi poleg dela potrebujemo tudi rekreacijo, ki je za krepitev zdravja zelo potrebna, ta možnost pa nam je vsem dana v telovadnici na Duplici.

Maks Štebe st.

Večkrat je slišati tudi naslednjo misel:

»Kakšno samoupravljanje pa je to, ko ne moremo delati vsak po svoje?!«

Ni še ura devet, zato malice še nima. Pripravljajo pa se že nanjo!

				DAN BREZ DELA	POLMER	UPOR	KRAT FOD FRUŠKOG	ČAS BREZ VOTLJE	ALEKS. VALIČ	MESTO V B.IH
18. ČRKA				VRSTA SADIJA POLET ELAI						
USTVARJALEC								11. ČRKA	REDKO M. IME	
OZNAČ. POT ZA CESTO	GEST.: F.Š.	PRES. ALABAME	21. ČRKA	SIMBOL TUJE Ž. IME				17. IN 3. ČRKA	BLAZEN	
ZNAK ZA KUTINO	ATEUINO SVETIŠČE ALES KUNJAYER						OSEBA IZ BIBLIJE MAŠČOBA			
JEZERO V SZ			MESTO NA CIPRU VRTILIVI DELEMTI						NAŠE LETAL. PODJETJE	
LETOVIŠČE V Č. GORI							VERSKI ODPADNIK IZ ALEKS.			
ZNAK ZA N.ŠAD	KAČA VELIKANKA			NEZUJNEC	STOL	LITER BOŽO KOS		KARLOVAC	POLTSKO MESTO	
OSLOVSKI GLAS	ARAŠKI ŽREBEC SMERNICA			DUŠIK JUŽNI GADEŽ	NASPROTNI OD REVEN	BEBEC				
20. ČRKA	VRSTA RAZSTR. AVSTRISA							OKR. ZA DOKTOR ITAL. RTV	100 m ²	
FOTO-APARAT				EM.ŠT. 500			ŠUKLJE			
				ANETOV ROMAN			PORTIR			
1. ČRKA	EKVADOR STARA MAMA		FORMOZA (ORIG.) 1000 KG						PAPEŽEVA KROVA	
IGLAVEC		NASLNIK HRVASKA POKRAJINA							MORSKA RIBA	
IVAN MINIATTI	NAŠA VILA NA KRKU ŠALA (POKROBU)						OCET GRUDEN			
NAŠA REKA							OSZAJMEK IVAN TAVČAR	ANDREJ KOLAR NEHŠKI PREDLOG		
TONA	KRAJ PRI OPATIJI RIMSKA 1			GLAP V KANADI FOGFOR						
			POKROVI-TELJSTVO							

KJE STE NOVI DOPISNIKI?

Na lanskoletnem srečanju novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu v Radencih je bila dana pobuda za akcijo »Tisoč delavcev — sodelavcev«, ki naj bi v naši ožji domovini spodbudila čim več ljudi-članov sindikata, da bi se vključili v obveščanje s svojega področja v delovni organizaciji. Pobuda je najprej obravnavalo predsedstvo RS ZSS, v tem mesecu pa tudi republiški svet zveze sindikatov Slovenije. Sklenjeno je, da se z akcijo prične z majem in »iz molka« predrami tiste delavce, ki bi lahko napisali v svoje glasilo koristne in zanimive sestavke, vendar tega dotlej niso storili. Akcija mora zajeti prav vsako delovno okolje, tudi naše.

V Sloveniji izhaja približno šeststo glasil organizacij združenega dela in bi število tisoč novih sodelavcev lahko dosegli v zelo kratkem času. Ta akcija pomeni tudi širjenje odgovornosti članov zveze sindikatov, predvsem v združenem delu, pa tudi v občini in regiji. Tako bodo delavci še bolj čutili obveščanje za svojo pravico in dolžnost. To mora pokazati praksa skozi uresničevanje samoupravnega in delegatskega sistema. Priznajmo, tudi pri nas so vrzeli, ki bi jih lahko z večjo aktivnostjo naglo odpravili.

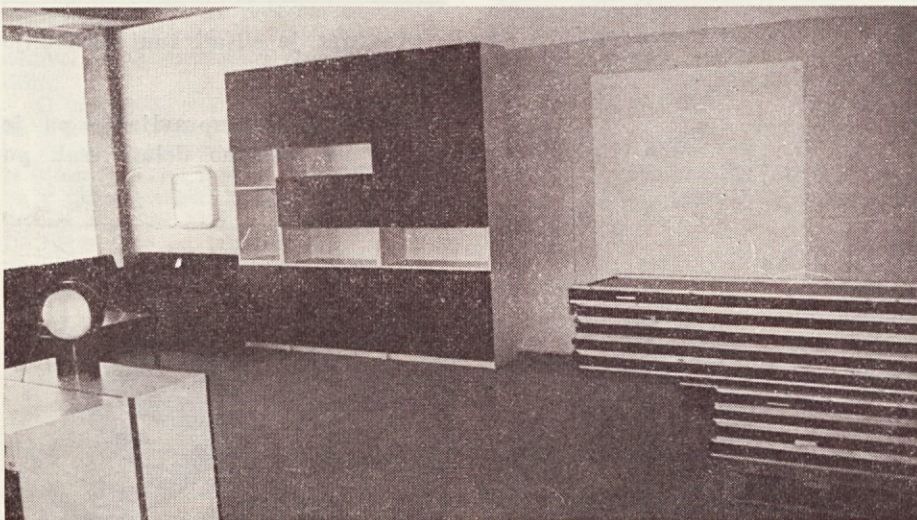
K sodelovanju pri ustvarjanju glasila pri nas so povabljeni predvsem neposredni proizvajalci, ki bi lahko z marsičem izboljšali informiranje in zastavili vprašanja s številnih področij. Odveč je skrb, da prispevki ne bodo dobro napisani ali imeli kako drugo pomanjkljivost. Naloga uredniškega odbora je, da se z novimi pisci pogovori in jim po potrebi tudi pomaga.

Akcija »Tisoč delavcev-sodelavcev« je akcija Zveze sindikatov Slovenije, ki je za uspeh akcije tudi odgovorna, sodelujejo pa tudi člani zveze komunistov in mladinci.

Povzemimo še enkrat glavno misel in željo: Z majem pričakujemo nove dopisnike, ki naj poročajo iz sredin, v katerih delajo. V našem Glasilu smo pobudo za razširitev dopisnikov že nekajkrat objavili. Upamo, da sedaj, ko pri aktiviranju sodelujejo vse družbenopolitične organizacije, zares ne bo ostala brez uspeha. Že za naslednjo številko pričakujemo prispevke delavcev, ki doslej niso še ničesar napisali.

Ne pozabite!

Uredništvo

Dupliški Interior bi moral biti že v začetku letošnjega leta preurejen, najkasneje pa do prvega marca. Tako je sklenil delavski svet tozda 9. Vendar še sredi aprila, razen pripravljalnih panojev, s preureditvijo ni bilo nič. Ali zares mislimo, da je vsak kupec zadovoljen tudi s takim izgledom našega najbližnjega razstavnega in prodajnega prostora, kot je sedaj?

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: Boris DEMŠAR, Franc SIKOŠEK, Ivanka ŠINKOVEC, Franc BAUMAN, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.